

Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді үйимдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснаманы бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі Төрағасының 2010 жылғы 10 маусымдағы N 136 Бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2010 жылғы 15 шілдеде Нормативтік құқықтық кесімдерді мемлекеттік тіркеудің тізіліміне N 6334 болып енгізілді.

Қолданушылардың назарына!!!

Қаулының қолданысқа енгізілу тәртібін 4-т. қараңыз.

"Мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңының 12-бабының 2) тармақшасына және 16-бабының 2-тармағына сәйкес, **БҰЙЫРДАМАНЫН**:

1. Қоса беріліп отырған Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді үйимдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснама бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің Құқықтық және үйимдық қамтамасыз ету департаменті Тіркелімдер және сыныптамалар департаментімен бірге заңнамада белгіленген тәртіпте:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны бұқаралық ақпарат құралдарында ресми жариялауды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің жаупапты хатшысына жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі.

Төраға

"КЕЛІСТІМ"

Қазақстан Республикасы

Ауыл шаруашылығы министрі

А. Құрішбаев

2010 жылғы 14 маусым

Қазақстан Республикасы

Статистика агенттігі

төрағасының

2010 жылғы 10 маусымдағы

№ 136 бұйрығымен

бекітілген

Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснама

Ескерту. Әдіснама жаңа редакцияда – ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы Басшысының 02.12.2020 № 1 (алғашкы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тaraу. Жалпы ережелер

1. Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснама "Мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңының 12-бабының 3) тармақшасына және 16-бабының 2-тармағына сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасындағы әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүзеге асыру әдісін (бұдан әрі – Әдіснама) айқындайды.

2. Статистикалық әдіснаманың негізгі міндеті үй шаруашылықтары және шаруа немесе фермер қожалықтары (бұдан әрі – ШФҚ) бойынша тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру, кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтер әкімдерінің әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерінің анықтығын және оларды мемлекеттік статистика саласындағы уәкілетті органға ұсынуын қамтамасыз ету болып табылады.

3. Осы Әдіснамада Қазақстан Республикасының Заңнамасында айқындалған мәндердегі ұғымдар және мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) мемлекеттік статистика саласындағы уәкілетті орган – өз құзыretі шегінде мемлекеттік статистика саласындағы басшылықты, сондай-ақ салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын уәкілетті органның ведомствосы (бұдан әрі – уәкілетті органның ведомствосы);

2) электрондық әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізуге арналған бағдарламалық қамтамасыз ету (бұдан әрі – ЭӘШБЕА БҚ) – кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкіміне әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерін енгізу, түзету және сақтауды жүзеге асыруға, сонымен қатар енгізілген ақпарат негізінде жиынтық біріктілген деректерді қалыптастыруға мүмкіндік беретін қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз ету.

2-тaraу. Тіркеу жазбаларын жүргізу

4. ЭӘШБЕА БҚ-да әр шаруашылық бойынша есепке алудың тіркеу жазбаларын енгізу үшін бес жыл мерзімге есептелген мынадай дәптерлер арналады:

осы Әдіснаманың 1-қосымшасына сәйкес үй шаруашылықтарының есепке алу дәптері;

осы Әдіснаманың 2-қосымшасына сәйкес ШФҚ есепке алу дәптері.

Жұмыс дәптерлері кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері үй шаруашылықтары, ШФҚ аралау кезінде мәліметтерді одан әрі ЭӘШБЕА БҚ-ға ауыстыру үшін көмекші құрал ретінде пайдалануына арналған.

Бес жылдық мерзім аяқталған соң кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімі дәптерлерге қажеттілігін айқындайды және бес жылдық мерзімі өтетін жылдың 1 ақпанына дейінгі мерзімде қажетті дәптерлердің саны туралы ақпаратты уәкілетті органның ведомствосына ұсынады.

5. Уәкілетті органның ведомствосы:

- 1) кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімдерін дәптерлермен қамтамасыз етеді;
- 2) ЭӘШБЕА БҚ жетілдіреді;
- 3) әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізудің ұйымдық және әдіснамалық қағидаттарын әзірлейді және жетілдіреді.

6. Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімдері әр шаруашылық бойынша есепке алуды өздеріне бағынысты елді мекендер бойынша жүргізеді. ЭӘШБЕА БҚ-да ақпараттың сақталуын, уақтылы және дұрыс енгізілуін кенттің, ауылдың, ауылдық округ әкімі қамтамасыз етеді.

7. Кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерін өзектілендіруді күнтізбелік жылдың 1 қантардағы және 1 шілдедегі жағдай бойынша жүргізеді. ЭӘШБЕА БҚ-ға деректерді бұдан әрі ауыстыру және тиісті түзетулерді енгізу мақсатында дәптерлерді пайдаланумен күнтізбелік жылғы желтоқсанның 1-нен 31-не дейін және маусымның 1-нен 30-на дейінгі кезеңде аулаларды толық аралау және халыққа, сондай-ақ ШФҚ басшыларына сауал салуды жүргізу арқылы әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерін өзектілендіру жүргізіледі.

Әр шаруашылық бойынша есепке алу ақпараттарының өзгеруі туралы мәліметтерді азаматтар және ШФҚ басшылары жергілікті атқарушы органдар жүргінуі кезінде қажеттілігіне қарай жазбаша түрде де (өтініш берілген күнді көрсетумен еркін түрде), өз бетінше де ұсынады. Кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері немесе жергілікті атқарушы органды мамандары мұндай өтініш түскен кезде осы Әдіснамаға 2-1-қосымшаға сәйкес Журналда міндетті тіркеумен көрсетілген мәліметтерді ЭӘШБЕА БҚ-ға енгізулері қажет.

Егер болған өзгерістер туралы әкімшілік дереккөздерден үй шаруашылықтары және (немесе) ШФҚ бойынша анық ақпараттар бар болса, кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері басқа күндердегі жағдай бойынша ЭӘШБЕА БҚ-ға деректерді өз бетінше өзектілендіреді.

8. Жекелеген түрғын үйлердің, ұсақ елді мекендердің және ШФҚ-ның қамтылмай қалуына жол бермеу үшін кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімі немесе жергілікті атқарушы органды маманы әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерін өзектілендіру алдында:

кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің аумағында орналасқан барлық үй шаруашылықтарының және ШФҚ тізімін нақтылайды – бұл ретте әр шаруашылық бойынша есепке алуға барлық ұсақ елді мекендерді және жеке орналасқан тұрғын үйлердің (жол айрықтарының, қыстаулардың, мал жайылымдарының, кіші шаруашылықтардың, станциялардың) қосылғанына назар аударады;

кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің аумағындағы аурухана мекемелерінде ұзақ мерзімді ем алып жатқан, ведомствоның үйлерде, қосалқы шаруашылықтарда, мал жайылымдарында, жатақханаларда, окушыларға арналған интернаттарда, балалар үйлерінде, стационар жағдайында қарттарға, мүгедектігі бар адамдарға, мүгедектігі бар балаларға арналған медициналық-элеуметтік мекемелерде (үйімдарда) тұратын азаматтардың отбасыларының болуын тексереді.

Ескерту. 8-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы Басшысының 22.09.2022 № 29 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін он күнтізбелік күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

9. Ірі елді мекендерде кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімі немесе жергілікті атқарушы орган маманының барлық үй шаруашылықтарын және ШФҚ-ны 30-31 күнтізбелік күн ішінде (күнтізбелік жылғы желтоқсанның 1-нен 31-не дейін және маусымның 1-нен 30-на дейін) жеке аралап және осы мерзімде әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерін өзектілендіруді жүзеге асыру мүмкіндігі болмағанда кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімі оған көмекке жергілікті атқарушы органдың басқа мамандарын қосымша тартады. Осы мақсатта жергілікті атқарушы органдың маманы елді мекендердің және ШФҚ-ның тізімдерін нақтылағаннан кейін, оларды жекелеген шекті участекерге бөледі, бұл участекерді жұмысқа тартылған мамандар арасында бөледі және бұл тізімді кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкіміне бекітуге ұсынады. Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімі өзінің шешімінде жұмысқа тартылған мамандар тізімін бекітеді, мұнда осы жұмыстың кімге және қандай елді мекендерде, қандай көшелерде (ірі елді мекендерде) жүргізу тапсырылатындығы көрсетіледі. Жұмысқа тартылған мамандардың барлық жұмысына кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімі басшылық жасайды. Тіркеу жазбаларын толтыру, тексеру және нақтылау үшін әкімдер дәптерлерді тартылған мамандарға береді.

10. Статистика органдарына әр шаруашылық бойынша есепке алу жөніндегі деректерді ұсыну электронды түрде (электронды жеткізгіштерде) үй шаруашылықтары және ШФҚ бөлінісінде есептік кезеңнен кейінгі айдың 1-ші күніне дейін жүзеге асырылады.

11. Әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерін:

уәкілетті орган ведомствосы – статистикалық тіркелімдерді өзектілендіру үшін;

жергілікті атқарушы органдар – Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өздерінің функцияларын орындау үшін пайдаланады.

3-тaraу. Үй шаруашылықтары бойынша жазбаларды жүргізу тәртібі

12. Әр шаруашылық бойынша есепке алумен кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің аумағында тұрақты немесе уақытша тұрып жатқан үй шаруашылықтарының барлық мүшелері құрылышы, мекені, малының болуына қарамастан қамтылады.

Уақытша тұратындар қатарында халықтың мынадай санаттары есепке алынады:

1) кенттің, ауылдың, ауылдық округтің аумағына уақытша келгендерге:

оку орнының орналасқан жері бойынша (оку орындарының жатақханаларында, мектеп жаңындағы интернаттарда) оку кезеңінде тұратын, оқушылар;

балалар үйінің тәрбиеленушілері;

стационар жағдайында карттарға, мүгедектігі бар адамдарға, мүгедектігі бар балаларға арналған медициналық-әлеуметтік мекемелеріндегі (үйымдарындағы) карттар мен мүгедектігі бар адамдар;

ауруханалық мекемелерде ұзақ мерзімді ем алып жатқан науқастар;

уақытша және маусымды жұмысқа, сондай-ақ шарт бойынша жұмысқа келген адамдар;

қалалық мекендерде тіркеліп, бірақ іс жүзінде кенттің, ауылдың, ауылдық округтің аумағында тұратын азаматтар;

әскери қызметшілердің әскери қызметтен өтетін орнына келген және кенттің, ауылдың, ауылдық округтің аумағында тұратын әскери қызметкерлердің отбасы есепке алынады;

2) кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің аумағына келген бас бостандығынан айыру орындарынан шартты тұрде босатылған және осы кенттің, ауылдың, ауылдық округтің аумағында белгілі бір уақыт ішінде тұрып жатқан адамдар;

Тіркеу жазбаларында жазғы маусымға тұрғын үй-жайларды жалдайтын адамдар және кенттің, ауылдың, ауылдық округ аумағында орналасқан саяжай иелері (салушылары), қалалық мекенде тұрғылықты тұратындар және тіркелгендер есепке алынбайды.

Уақытша тұратын адамдардың санатын анықтау үшін уақытша тұру мерзімі өлшемшарт ретінде белгіленбеген және жұмыстың, емделудің, оқудың басталған және аяқталған мерзімімен немесе басқа да негіздермен айқындалады.

Уақытша тұратындарды енгізу олардың кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің аумағына келген сәтінен бастап 3 жұмыс күнінен кешіктірілмей жүргізіледі. Бұл ретте ЭӘШБЕА БҚ-ға шаруашылықтың барлық мүшелері кіреді.

Білім беру, денсаулық сақтау мекемелеріне, балалар үйлеріне, мүгедектігі бар адамдарға арналған медициналық-әлеуметтік мекемелеріне (үйымдарына) қызмет көрсететін жұмысшылар және қызметшілер және осы жергілікті жерде тұрақты тұратындар кенттің, ауылдың, ауылдық округтің аумағында уақытша тұратындар

болып саналмайды, әр шаруашылық бойынша есепке алуда тұрғылықты жері бойынша есепке алынады.

Ескерту. 12-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы Басшысының 22.09.2022 № 29 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін он күнтізбелік күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

13. Ұсақ елді мекендердің үй шаруашылықтары "Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық құрылышы туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 2-бабы 3-тармағының екінші бөліміне сәйкес ЭӘШБЕА БҚ-ға енгізіледі.

Ескерту. 13-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы Басшысының 22.09.2022 № 29 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін он күнтізбелік күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

14. Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімдері ЭӘШБЕА БҚ-да барлық үй шаруашылықтары үшін дербес шоттар нөмірлерін (үй шаруашылықтарының жазбаларының реттік нөмірі) жасайды және жүргізеді. Дербес шоттың нөмірі осы үй шаруашылықтары үшін барлық мерзімге немесе үй шаруашылықтары жабылған сәтке дейін тұрақты болып табылады. Үй шаруашылықтары дербес шотының нөмірі бойынша қажеттілігіне қарай ЭӘШБЕА БҚ-дан үй шаруашылықтары бойынша ақпарат қалыптастырылады.

15. Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімі және жергілікті атқарушы органдарының маманы бір жыл ішінде ағымдағы тәртіппен үй шаруашылықтары бойынша тиісті жазбаларды жүргізеді:

Атап айтқанда мынадай:

азаматтық хал актілері жазбасының материалдары бойынша туғандар және қайтыс болғандар туралы;

отбасы мүшелерінің хабарламалары негізінде үй шаруашылықтарының уақытша болмаған мүшелерінің үй шаруашылықтарынан кетуі және оған қайтып келуі туралы;

үй шаруашылықтары (отбасы) иесінің өзгеруі туралы;

үй шаруашылықтары бөлінуі және бірігуі туралы;

үй шаруашылықтары барлық мүшелерінің жаңа тұрғылықты жерге көшуі және кетуі туралы ақпарат нақтыланады.

16. Үй шаруашылықтары бойынша деректерді ЭӘШБЕА БҚ-ға енгізу кезінде ең алдымен:

үй шаруашылығының дербес шотының нөмірі;

мекенжайдың тіркеу коды (бұдан әрі – МТК);

үй шаруашылықтары мекенжайы және телефоны (ол болған кезде) толтырылады.

МТК – "Мекенжай тіркелімі" ақпараттық жүйесі генерациялайтын мекенжай объектісінің бірегей коды. МТК адресация объектісінің бүкіл өмірлік циклі ішінде

бірегей және міндетті болып табылады. Аталған жол міндетті болып табылады және үйге мекенжай берген кезде толтырылады. МТК бойынша ақпаратты әкімдік маманы ЭӘШБЕА БҚ-ны "Мекенжай тіркелімі", "Жеке тұлғалар", "Занды тұлғалар" және "Жылжымайтын мұлік тіркелімі" мемлекеттік деректер қорымен интеграциялауды жүзеге асыру мақсатында толтырады.

17. I "Үй шаруашылығы мүшелерінің тізімі" бөлімі әр жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша өзектілендіріледі және деректер келесі тәртіппен енгізіледі.

Әрбір нақты жағдайда үй шаруашылықтары жалпы келісімі бойынша оның кәмелетке толған мүшелері болып айқындалатын үй шаруашылықтары мүшесі бірінші болып енгізіледі және дербес шотта ол адам бірінші жазылады.

Бірінші жазылған адамнан кейін үй шаруашылықтарының бар, сондай-ақ уақытша жоқ барлық қалған мүшелері жазылады.

Үй шаруашылықтарының әрбір мүшесіне жеке сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – ЖСН), яғни жеке тұлға, оның ішінде қызметін жеке кәсіпкерлік түрінде жүзеге асыратын дара кәсіпкер үшін қалыптастырылатын бірегей нөмір қойылады. Егер үй шаруашылықтары мүшесінде немесе үй шаруашылықтары мүшелерінде ЖСН коды болмаған жағдайда ол адамдарға оны алу үшін аумақтық ішкі істер органдарына жүтіну қажет.

"Жынысы" деген жолда осы жолда келтірілген кодтардың біреуіне сәйкес келетін код қойылады.

"Бірінші жазылған үй шаруашылығы мүшесіне қатынасы" деген жолда бірінші жазылған үй шаруашылықтары мүшесі тегінің, атының, әкесінің атының (бар болған жағдайда) астына "бірінші жазылған тұлға" деген 1 – код қойылады, ал қалған үй шаруашылықтары мүшелеріне осы жолда келтірілген кодтардың біреуіне сәйкес келетін кодтар қойылады.

"Ұлты" деген жолда осы Әдіснамаға 3-қосымшаға сәйкес ұлттар жіктеуішіне сәйкес кодтар қойылады. Баланың ұлты "Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы" Қазақстан Республикасы Кодексінің 65-бабына сәйкес айқындалады.

"Оқиға күнін көрсетіңіз" деген жолдарда осы елді мекенде тұрақты тұратын адамдардың немесе осы елді мекенге тұрақты тұруға келген адамдардың тиісті оқиғаларының (туылуы, қайтыс болуы, келуі, кетуі) күні көрсетіледі, бұл ретте күні (күні, айы және жылы) толық көрсетіледі. Оқиғалардың күндері үй шаруашылықтары иесінің сөзінен немесе тиісті құжаттарды (төлқұжат, жеке куәлік, туу, қайтыс болуы және неке қилю туралы қуәлік) ұсынған кезде көрсетіледі. Сонымен қатар оқуға, қызметке немесе басқа себептерге байланысты уақытша адамдардың келген немесе кеткен оқиғаларының күні жазылады.

"Осы елді мекенде уақытша тұрады" деген жолда уақытша тұруға келген күні көрсетіледі.

"Кенттің, ауылдың, ауылдық округтың шегінен тыс уақытша тұратындардың кетуі туралы белгі" деген жолда уақытша тұрған адамның кеткен күні көрсетіледі.

"Білім деңгейі" деген жолда үй шаруашылықтарының барлық мүшелеріне осы Әдіснамаға 4-қосымшаға сәйкес білім деңгейінің анықтамалығына сәйкес кодтар қойылады.

"Жұмыспен қамтылу жағдайы" деген жолда 15 жастағы немесе одан үлкен үй шаруашылықтары мүшелеріне осы Әдіснамаға 5-қосымшаға сәйкес жұмыспен қамтылу жағдайының тізбесіне сәйкес кодтар қойылады.

"Күнкөрістің қаражат көздері" деген жолда шаруашылықтың барлық мүшелеріне осы Әдіснамаға 6-қосымшаға сәйкес күнкөрістің қаражат көздерінің тізбесіне сәйкес кодтар қойылады.

18. "Тұрғын үй жағдайлары" II бөлімінде күнтізбелік жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша тұрғын үй туралы мынадай:

тұрғын үйдің (пәтердің) типі;

тұрғын үйдің (пәтердің) жағдайы;

тұрғын үйдің (пәтердің) меншік түрі (жеке, мемлекеттік, ведомстволық, қызметтік, басқа меншік нысаны);

алаңының (жалпы және тұрғын) мөлшері;

бөлме саны;

абаттандырылуы;

сыртқы қабырғалардың материалдары (кірпіш, тас; ірі панельді; қаңқалы – панельді; көлемді-блокты; ірі блокты; ағаш, шпалдар; монолитті бетон (темір бетон); ұяшықты бетон; саман; қаңқалы-камышитті; басқа да қабырға материалдары);

пайдалануга берілген жылды туралы деректер енгізіледі.

ЭӘШБЕА БҚ-да "үйдің сәйкестендіру коды" (бұдан әрі – YCK) және "пәтердің сәйкестендіру коды" (бұдан әрі – PCK) сәйкестендіргіштері бар. YCK және PCK "Тұрғын үй қорының статистикалық тіркелімі" (бұдан әрі – ТҚСТ) ақпараттық жүйесінде республикалық деңгейде құрылады және әрбір үйдің сәйкестендіру, ТҚСТ-да ЭӘШБЕА БҚ-дан үй (пәтер) туралы ақпаратты салыстыруды және өзектілендіруді жүзеге асыру үшін қызмет етеді. YCK және PCK бұрын енгізілген барлық үйлерге (пәтерлерге) берілген. Кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері немесе жергілікті атқарушы органдардың мамандары жаңа үйді ЭӘШБЕА БҚ-ға енгізгеннен кейін аудандық статистика органдарына үй бойынша барлық сипаттамаларды (үй шаруашылықтары дербес шоты, жер участкесінің кадастрылық нөмірі, үйдің мекенжайы, түрі, үйдің ахуалы, меншік түрі, жалпы және тұрғын алаңдарының көлемдері, бөлмелердің саны, абаттандырудың болуы, сыртқы қабырғаларының материалдары, үй шаруашылықтарының және тұратындардың саны) хабарлайды. Үй (пәтер) бойынша сипаттамаларды ТҚСТ-ға аудандық статистика органдарының қызметкерлері енгізеді, содан кейін YCK және PCK-ны автоматты тұрде беру жүргізіледі. Бұдан әрі YCK және

ПСК аудандық статистика органдарынан осы дербес шот немесе мекенжайы бойынша ЭӨШБЕА БҚ-ге енгізу үшін тиісті жергілікті атқарушы органға беріледі.

"Тұрғын үйдің (пәтердің) типі" жолын толтыру кезінде ("V") белгісі бір жерде ғана көрсетіледі және мынадай тұрғын үй типтерінің біреуі көрсетіледі:

1) бір пәтерлі (жеке) – үй жанындағы учаскеде орналасқан және шаруашылық пен басқа да құрылыштарымен және жасыл желекті екпелерімен бірге азаматтың меншігіндегі жеке (отбасымен) тұруға арналған үй;

2) екі пәтерлі үй – екі пәтерден тұратын үй;

3) үш пәтерлі үй – үш пәтерден тұратын үй;

4) төрт пәтерлі үй – төрт пәтерден тұратын үй;

5) бес пәтерлі үй – бес пәтерден тұратын үй;

6) алты және одан да көп пәтерлі үй – алты және одан да көп пәтерден тұратын үй.

"Тұрғын үйдің (пәтердің) жағдайы" деген жолда "V" белгісі бір жерде ғана көрсетіледі, мынадай тұрғын үй ахуалдарының біреуі көрсетіледі:

1) тұратын үй (тұру үшін жарамды, ескірген, апатты, бос немесе иесіз);

2) тұрғын үй қорынан шыққан үй/пәтер (үй/пәтер тұрғын үй қорынан шыққан кезде шыққан күні мен себебі толтырылады).

Үйдің/пәтердің "ескі" немесе "апатты" жағдайын жергілікті атқарушы органның жанындағы тұрғын үй-коммуналдық комиссиясы арқылы айқындайды.

Бос немесе иесіз дегеніміз, күнтізбелік жылдың 1 қаңтарына онда ешкім тұрған жок деген дәйекті мәліметтер бар ауылдық жерлерде орналасқан тұрғын үйлер/пәтерлер.

Үйді тұрғын үй қорынан шығарған кезде шығару себептерінің бірі қойылады: ескіру, табигат апаттары, қайта жабдықталған тұрғын емес үй, апаттылығы бойынша, тастап кеткен үй немесе басқа себептер.

"Меншік түрі" деген жолда "V" белгісі бір жерде ғана көрсетіледі. Үйдің меншік тұрлерінің біреуі көрсетіледі:

1) жеке;

2) мемлекеттік;

3) ведомстволық;

4) қызметтік;

5) меншіктің басқа нысаны.

"Жеке" жолы бойынша белгі, егер үй немесе пәтер жеке тұлғаға(ларға) немесе мемлекеттік емес заңды тұлғаға(ларға) тиесілі болған жағдайда көрсетіледі.

Шаруашылық жүргізу құқығындағы немесе жедел басқарудағы "Мемлекеттік" жолында белгі егер үй немесе пәтер мемлекеттік заңды тұлғаларға бекітілген жағдайда көрсетіледі.

"Ведомстволық" деген жол бойынша белгі, егер ротация тәртібімен лауазымға тағайындалатын мемлекеттік қызметшілерге лауазымдық міндеттерін атқару кезеңінде одан әрі жекешелендіру құқығынсыз тұру үшін тұрғын үй комиссиясының шешімі

бойынша мемлекеттік мекемелердің балансындағы қызметтік үй болған жағдайда көрсетіледі;

"Қызметтік" деген жол бойынша белгі, егер мемлекеттік мекеменің тұрғын үй қорынан берілетін және Қазақстан Республикасының азаматтарын олардың еңбек қатынастарының сипатына байланысты міндеттерді орындау кезеңіне, оның ішінде мемлекеттік қызметшілерді ротациялауды жүзеге асыру кезінде, сондай-ақ Қазақстан Республикасының халықты жұмыспен қамту туралы заңнамасына сәйкес жұмыспен қамтуға жәрдемдесудің белсенді шараларына қатысатын ерекше құқықтық режимдегі үй болған жағдайда көрсетіледі;

Жалпы және тұрғын алаңының көлемі тұрғын үй-жайдың жоспары негізінде анықталады, егер де жоспар болмаған немесе жоспардан ауытқулар болған жағдайда тұрғын үй-жай ішкі өлшемімен анықталады және шаршы метрмен көрсетіледі.

Тұрғын жайдың жалпы алаңы – тұрғын жайдың пайдалы алаңының және нормативті-техникалық актілерге сәйкес төмендететін коэффициенттерді қолданылып есептелетін балкондар, лоджиялар, дәліздер, террасалар алаңдарының жиынтығы.

Тұрғын жайдың пайдалы алаңы – тұрғын жайдың тұрғын және тұрғын емес алаңының жиынтығы;

Тұрғын жайдың тұрғын алаңы – тұрғын жайдағы (пәтердегі) тұрғын бөлмелердің (жатын бөлменің, мейманжайдың, балалар бөлмесінің, үйдегі кабинеттің) шаршы метрмен есептелетін алаңының жиынтығы;

Тұрғын жайдың тұрғын емес алаңы – тұрғын жайдағы (пәтердегі) ішкі қосалқы бөлмелердің (ас үйдің, ванна бөлмесінің, дәретхананың, кіреберістің, дәліздің, пәтер қоймасының) шаршы метрмен есептелетін алаңдарының жиынтығы;

"Бөлме саны" деген жолда тұрғын жайдағы (пәтердегі) тұрғын бөлмелердің саны көрсетіледі.

"Абаттандыру" деген жолы тиісті шаруашылықта жататын үйге немесе үйдің бөлігіне жүргізіледі. Тұрғын үй қорын абаттандыруды өзектендіру кезінде тұрғын үй-жай жабдықталған деп есептелетінін ескеру қажет:

1) егер үйде электр сымдары болса, электр тоғымен;

2) сумен жабдықтау:

егер үйдің ішінде су орталықтандырылған су құбырынан немесе артезиандық ұнғымадан түсетін тарату желісі болса, үйдегі су құбырымен;

егер үйдің (жеке тұрған ас үй немесе үйдің сыртындағы ұқсас үй-жайлар) сыртында су орталықтандырылған су құбырынан немесе артезиандық ұнғымадан түсетін тарату желісі болса, үй сыртындағы су құбырымен;

егер үй ауласында құдық немесе су таратқыш шумек (колонка) немесе ұқсас сумен жабдықтау көздері болса, құдықпен, колонкамен немесе ұқсас сумен жабдықтау көздерімен;

егер үйде жоғарыда көрсетілген сүмен жабдықтау көздері болмаса және ауыз суды жеткізу басқа өнірлерден, алыс орналасқан су көздерінен немесе ұқсас сүмен жабдықтау көздерінен, көлікпен жүзеге асырылса, ауыз суды жеткізумен;

3) егер үйдің ішінде көшедегі көріз желісіне шаруашылық нәжіс суларының ағуына арналған көріз құрылғысы немесе сорғыш құдықтар болса, орталық көрізбен. Су құбыры жоқ, сондай-ақ биодәретханасы бар болған жағдайда тұрғын үй көрізбен жабдықталған тұрғын үй деп есептелмейді;

өзге көріз жүйесімен, елді мекенниң су бұру жүйесіне қосылмаған тұрғын үйлерден (тұрғын ғимараттардан) алынған сұйық тұрмыстық қалдықтар су өткізбейтін ыдыстарға-кейіннен арнайы автокөлікпен әкетіп, ағызу станцияларында төгіп, оларды орналастыру орындарын халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы уәкілетті органның аумақтық бөлімшелері, қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті мемлекеттік органның аумақтық органды және сүмен жабдықтау және (немесе) су бұру жөніндегі ұйым айқындастын шұңқырларға шығарылуы тиіс;

4) жылдытумен:

егер өз үйінде жылу қазандығы, орамдық немесе аудандық қазандық, жылу электрорталықтары, сондай-ақ автоматты газ сұжылытқыштарын орнату (ЖЭО) болса, орталықтан жылдытумен;

жеке қондырғылармен жылдытумен: егер жылу қондырғыларынан немесе дәстүрлі тұрғын үйдің ішінде тұрган немесе үлкен жеке үйлердің немесе коттедждердің және уақытша шағын үйлердің иелерінде айрықша жағдайлар үшін қосымша нұсқа ретіндегі газ және қатты, сұйық отынмен жағылатын жабдықтан жылдыту бар болса, пешпен жылдытумен;

жаңартылатын энергия көздерімен – табиғи жүретін табиғи процестер есебінен үздіксіз жаңартылатын энергия көздері, оған мынадай тұрлер кіреді: күн сәулесінің энергиясы, жел энергиясы, судың гидродинамикалық энергиясы; геотермалдық энергия: топырақтың, жер асты суларының, өзендердің, су айдындарының жылуы, сондай-ақ бастапқы энергия ресурстарының антропогендік көздері: электр және (немесе) жылу энергиясын өндіру үшін пайдаланылатын биомасса, биогаз және органикалық қалдықтардан жасалған өзге де отын;

5) егер жеке ванна бөлмесімен қатар, осы мақсаттар үшін арнайы жабдықталған бөлмеде ыстық судың тұсу тәсіліне қарамастан, стационарлық ванна немесе себезгімен, бұл ретте ванна (себезгі) орнатылып, ал көріз жоқ болса тұрғын үй ваннамен немесе себезгімен жабдықталған деп есептелмейтінін;

6) ыстық сүмен жабдықтау;

егер тұрғындардың тұрмыстық мұқтаждығы үшін ыстық суды орталықтан беретін арнайы су құбыры болса, орталық ыстық сүмен қамтамасыз етумен;

егер пәтердегі су жылытқыштардан, газды (ағашты) колонкалардан, кіші жылу қазандықтарын қоса алғанда ыстық су беретін арнайы су құбыры болса жеке су жылытқыштан ыстық сумен қамтамасыз етумен;

7) газбен

егер желілік табиғи газбен жабдықталған еденүсті газ плитасы болса, желілік (табиғи) газбен;

егер сұйытылған (газ тәрізді заттарды сақтауға арналған баллондағы немесе газгольдердегі-резервуарлардағы) газбен жабдықталған еденүсті газ плитасы болса, сұйытылған газбен жабдықталған деп есептелетінін, сондай-ақ сұйытылған газбен жабдықталған еденүсті газ плитасы орнатылған бөлек тұрған асүйі бар үй газдандырылған деп есептелетінін;

8) егер еденүсті электр плитасы болса, еденүсті электр плитасымен жабдықталған деп есептеледі немесе еденүсті электр плитасы орнатылған бөлек тұрған асүй (асүйге арналған арнаулы құрделі ғимарат) бар үй еденүсті электр плитасымен жабдықталған деп есептелетінін ескеру қажет.

"Сыртқы қабырғалардың материалдары" – деген жолда үйдің сырты (сыртқы қабырғасы) салынған құрылым материалдары көрсетіледі. Егер қабырғалар бірнеше материалдардан салынса, басым материал көрсетіледі.

19. "Жеке меншіктегі және пайдаланудағы жерлер" III бөлімінде әрбір үй шаруашылығы бойынша күнтізбелік жылғы 1 қантардағы және 1 шілдедегі жағдай бойынша шаруашылықтың жеке меншігіне жататын жер ауданы шаршы метрмен көрсетіледі.

III бөлімнің А кіші бөлімінде шаруашылықтың жеке меншігіне жататын барлық жер ауданы жазылады. Халықтың жеке қосалқы шаруашылығын жүргізуге арналған жер ауданы туралы деректер жер учаскесіне жеке меншік құқығын иелену актісінен жазып алынады.

III бөлімнің Б кіші бөлімінде басқа да жер иелерінен қолданысқа алынған жерлер жазылады. Бұл кіші бөлімде күнтізбелік жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша үй шаруашылықтары пайдаланатын егістіктер, табиғи пішендіктер және жайылымдар көрсетіледі.

III бөлімнің В бөлімінде ағымдағы жылғы астыққа егілген ауыл шаруашылығы дақылдарының егісі (барлық егіс алқабы) туралы деректер үй шаруашылық иесіне (немесе үй шаруашылықтарының қамелетке толған мүшелеріне) сұрау жүргізу арқылы толтырылады. Ауыл шаруашылығы дақылдарын егу үй іргесіндегі учаскелердегі және бөлінген бау-бақшалардағы егістерді қамтиды.

Қатарапалық бау-бақшалардағы егістер тиісті дақылдың егіс алаңының қорытындысына және барлық егіс алаңының қорытындысына кіреді. Қатарапалық жыртылып өндірілген дақылдардың егістігі, сондай-ақ қайталап егілетіндер (аныздықтар) егіс алаңына кірмейді. Егіс алаңында бау-бақшалар, жидек егісі, жасыл

көгал, сүрлеу жолдар және ауылшаруашылығы дақылдары егілмеген басқа да аландар есептелмейді.

"Дәнді (күрішті қоспағанда) және бұршақты дақылдар" жолы бойынша дән түрінде пайдалануға арналған сақталып қалған күздік (бидай, қара бидай, арпа, тритикале) және есепті жылы егілген астық түрінде қолдануға арналған жаздық дәнді және дәнді бұршақты дақылдар (бидай, арпа, қара бидай, сұлы, тритикале, масақтылар қоспасы, жүгері (маис), тары, қаралымық, күріш, қонақ жүгері және басқа дәнді бұршақтылар) егісі енгізіледі. Басқа мақсаттарға (көк азыққа, сүрлемге, пішенге) арналған дәнді дақылдар бұл жолға енгізілмейді.

"Дәнді (күрішті қоспағанда) және бұршақты дақылдар" деген жолдан есепті жылы егілген сақталған күздік дәнді дақылдардың және түрлері бойынша жаздық дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар егістіктер белгіленеді (бидай, жүгері (маис), арпа, қара бидай, сұлы, қонақ жүгері, тары, қаралымық, тритикале (бидай-қара бидай буданы), масақтылар қоспасы, жасыл ірі бұршақ көкөністер (жана піскен (одан үрмебұршақты, асбұршақты бөліп шығару), кептірілген бұршақты көкөністер (одан үрмебұршақты, ноқатты, жасымақты, асбұршақты бөліп шығару))).

"Жүгері (маис)" деген жолда сүрлем мен жасыл азыққа пайдаланылатын, сүттенгенге дейінгі балауыз, сүтті-балауыз және балауызданып піскендерді алып тастағанда, толық піскен жүгерінің дәні көрсетіледі. Бұл дақылдар азық дақылдары бойынша көрсетіледі.

"Майлы дақылдар" жолы бойынша майлы дақылдарға арналған егіс аландары көрсетіледі.

"Майлы дақылдар" деген жолдан шашақты зығырдың, қыша, күздік және жаздық рапс, күнбағыстың, мақсары, соя бұршақтары, жер жанғағы тұқымдары және басқа да дақылдарға арналған егіс аландары көрсетіледі.

Күнбағыстың сүрлемге арналған егістері кірмейді және жемдік дақылдар бойынша көрсетіледі.

"Ақталмаған күріш" деген жолда күріш егістігіне арналған жер алаңы көрсетіледі.

"Көкөністер және бақша дақылдары, тамыр жемістілер және түйнек жемістілер" деген жолда көкөністер және бақша дақылдары, тамыр жемістілер және түйнек жемістілерге арналған жалпы егіс аландары көрсетіледі.

"Көкөністер және бақша дақылдары, тамыр жемістілер және түйнек жемістілер" деген жолдан қырыққабат, бұрыш, қияр, баялды, қызанак, асқабақ, кәді, асханалық сәбіз, сарымсақ, басты пияз, шомыр, шалғам, асханалық қызылша, бақша дақылдары, картоп, қант қызылшасы, саңырауқұлақ және өзге де көкөністерге арналған егіс аландары көрсетіледі.

"Темекі" деген жолда темекі егісінің алаңы көрсетіледі.

"Тұқымнан тазаланған немесе тазаланбаған мақта" деген жолда көлеңкелеу үшін жағалай отырғызылған ағаштың жолақтары, жеке тұрған ағаштардың көлеңкелік алаңын қоса алғанда мақта егісінің барлық нақты алаңы көрсетіледі.

"Азықтық дақылдар" деген жолда барлық азықтық дақылдардың егістері көрсетіледі.

"Азықтық дақылдар" деген жолдан азықтық тамыржемісті, азықтық бақша (азықтық асқабақ, азықтық қарбыз және азықтық кәділер), азықтық дәнді (одан судан шөбін бөліп шығару) және дәнді бұршақты, сұрлемге арналған азық (жүгерісіз), азықтық жүгері, пішендіктер (бір жылдық және көп жылдық шөптерді бөліп шығару (одан жонышқа тұқымдарын бөліп шығару)) және басқа да дақылдар егістері көрсетіледі.

"Гүлдер" деген жолда ашық жерде өсірілетін гүл егістерінің аландары бойынша деректер көрсетіледі.

III бөлімнің Г кіші бөлімінде көпжылдық дақылдардың: жұзім, алма, алмұрт, өрік, шие, шабдалы, қара өрік (одан шомыртты бөліп шығару), жеміс және жидектер (соның ішінде таңқурай, қой бұлдірген (құлпынай), қарақат және басқалары) жаңғақтар және басқа да көпжылдық дақылдар егістерінің аландары бойынша деректер толтырылады.

20. IV "Шаруашылықтың жеке меншігі болып табылатын мал (басы)" бөлімінде мал басы, құстар және өзге де ауылшаруашылығы жануарлары туралы деректер көрсетіледі

Есептеу үй шаруашылықтары иесінің немесе кәмелеттік жастағы мүшелерінің қатысуымен малдың заттай мәнінде қайта есептеу жолымен жүргізіледі. Заттай мәніндегі мал басын қайта есептеу малдың қорада болған уақытында жүзеге асырылады. Құстың саны үй шаруашылықтары иесінен немесе кәмелеттік жастағы мүшелерінен сұрау жүргізу арқылы енгізіледі.

Егер нақты қайта есептеуді жүргізу мүмкін болмаған жағдайда, мысалы, мал жайылымда болғанда, мал басы туралы деректер үй шаруашылықтары иесінен немесе осы үй шаруашылықтарының кәмелеттік жастағы мүшесіне сұрау жүргізу арқылы енгізіледі.

Малды есепке алу кезінде малдар мен құстардың тұрлери "Ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (қызметтерінің) анықтамалығына" және "Мал шаруашылығы өнімдерінің анықтамалығына кірмейтін ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (қызметтерінің) анықтамалығына" сәйкес белгіленеді.

Ірі қара малдың басы жөніндегі деректерді толтыру кезінде сұтті табынға қара ала, голштин фриз, қызыл далалық, әулиеата, айршир, латвиялық қоңыр сияқты тұқымдар кіретінін ескеру керек. Етті табынға қазақтың ақбас, әулиекөл, ангус, герефорд, обрак, шароле, лимузин, санта-гертруд, галловей, қалмақ сияқты тұқымдар жатады. Сұтті-етті табынға алатаулық, симменталдық және швицтік сияқты тұқымдар жатады.

Тұқымдық емес малды пайдалану мақсатына қарай (ет немесе сүт алуға) сүтті немесе етті табынға жатқызады, яғни сиырдан сүтті адамның одан әрі тұтынуы немесе өткізуі үшін алатын болса, онда мұндай сиырларды сүтті табынға жатқызады.

Мал саны туралы нақты деректер алу мақсатында әр шаруашылық бойынша есепке алу деректеріне нақтылауды жүргізетін адамдар күнтізбелік жылғы желтоқсанның 1-нен 31-не дейін және маусымның 1-нен 30-на дейінгі кезенде оларға тапсырылған участкедегі барлық шаруашылықтарды ерекшеленесіз, осы шаруашылықтарда малдың бар не жоқ екендігіне қарамастан аралап шығады және бұл ретте көрші участкемен (елді мекенмен) шектелетін аулалардың қалып қоймауына ерекше назар аударылады.

"Балық және басқа су жануарларын аулау, кг" деген жолда үй шаруашылықтарының мүшелері бір жылдың ішінде табиғи ортада ауланған балықтың және басқа да су жануарларының саны килограмммен көрсетіледі.

21. V "Күнтізбелік жылғы 1 қантарға ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға және мал ұстауға арналған құрылыштар, басқа да құрылыштар" бөлімінде жарықтандырылуы, арнайы жабдығы, температуралық режимді ұстап тұратын жедеткіші бар жерасты және жерүсті құрделі құрылыштары мен имараттары бойынша ақпарат көрсетіледі.

Құрылыштар бойынша көрсеткіштер осы Әдіснамаға 7-қосымшаға сәйкес "Негізгі қорлар жіктеуішіне" (бұдан әрі – НҚЖ) сәйкес енгізіледі.

"Ауыл шаруашылығы өнімдерін ұстауға арналған құрылыштар" - құрылыштың түрі, құрылыштың әрбір түрі бойынша олардың саны және сыйымдылығы көрсетіледі.

Ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға арналған құрылыштар мен имараттардың сыйымдылығы қойманың сақтау орнының немесе имараттың пайдалы көлемін өнімнің бір текше метрінің орташа салмағына көбейту арқылы есептеледі.

"Ауыл шаруашылығы малдарын ұстауға арналған құрылыштар" - құрылыштың түрі көрсетіледі, құрылыштың әрбір түрі бойынша олардың саны және мал орындарының саны көрсетіледі. Малдардың әртүрлі түрлерін бірге ұстауға арналған құрылыштарға мал орнының саны қойылмайды.

"Осіруге арналған жылышайлар" - жабық жерде көкөністерді, гүлдерді және басқа да дақылдарды өсіруге арналған алаңдар бойынша деректер көрсетіледі. Алаң шаршы метрмен көрсетіледі.

Дәптерлерде жазылған барлық деректер (мәліметтер) үш жұмыс күнінің ішінде, ал азаматтардың өтініштері – өтініш жасаған күні ЭШБЕА БҚ-ға енгізілуі тиіс.

4-тaraу. Шаруа немесе фермер қожалықтары бойынша жазбаларды жүргізу тәртібі

22. Кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің аумағында тіркелген барлық ШФҚ құрылышы, мекені және малының болуына қарамастан әр шаруашылық бойынша есепке алушмен қамтылады.

ШФҚ басшысын сол шаруашылықтың басқа тұлғасына ауыстырған жағдайда (қайтыс болуына немесе басқа да себептерге байланысты), ШФҚ бұрынғы басшысының

тегін, атын және әкесінің атын (ол болған кезде) ауыстырады және жаңа басшыны негіздеуші құжатқа сілтеме жасай отырып енгізеді. Егер де ШФҚ жеке кәсіпкерлік нысанында тіркелген жағдайда ЖСН ауыстыру жүргізіледі.

Егер ШФҚ қызметін тоқтатқан немесе үй шаруашылығының барлық мүшелері аталған ауылдық округтің шегінен тұрақты тұруға кететін болса, онда оның мекенжай бөлігі жабылады, қызметін тоқтатқан күні және себебі көрсетіледі (банкроттық, жер участкесіне жеке меншік құқығын және жерге ие болу құқығын тоқтату).

ШФҚ басшысы басқа көшеге немесе басқа елді мекенге тұрғылықты жерін өзгертуен жағдайда "Шаруа немесе фермер қожалықтары басшысының нақты мекенжайы" деген жолда бұрынғы мекенжайы жаңа мекенжайға ауыстырылады.

Егер ШФҚ бірнеше қожалықтарға тараپ кетсе, онда бұрынғы қожалықтың мекенжай бөлігін сзып тастап, себептерін жазады: "...-ке бөлінді" және жерге ие болу туралы жаңадан берілген актінің нөмірі және күні қойылады. Содан кейін ЭӘШБЕА БҚ-да жерге иелік ету актісіне сәйкес жаңадан құрылған ШФҚ-ны құрады.

ШФҚ қызметінің негізгі бағыты: өсімдік шаруашылығы немесе мал шаруашылығы немесе аралас (өсімдік шаруашылығы мен мал шаруашылығы) болып табылады.

23. I "Күнтізбелік жылдың 1 қаңтарға және 1 шілдеге кенттің, ауылдың, ауылдық округ аумағының шегінде және шегінен тыс жалға берілген (алынған) жеке меншіктегі жерлер" бөлімінде жер алаңы 0,1 гектарға дейінгі дәлдікпен гектармен көрсетіледі. I бөлімнің А кіші бөлімінде иелік етуге немесе уақытша пайдалануға алынған жалпы жер алаңы көрсетіледі. Ақпарат ШФҚ тіркеу кезінде алынған жерді пайдалану құқығына арналған актінің негізінде толтырылады.

"Жалға берілген жерлер" және "Жалға алынған жерлер" деген жолдар, егер жер 2003 жылғы 20 маусымдағы Қазақстан Республикасының "Жер кодексінің" 35-бабының 2-тармағына сәйкес ұзақ мерзімді жалға алынған болса, бұл жолдарда осы жер бойынша ақпарат ескерілмейді.

I бөлімнің Б кіші бөлімінде ағымдағы жылғы астыққа арналған ауыл шаруашылығы дақылдарының егістері (барлық егістік алаңы) туралы деректер ШФҚ-ның басшысынан немесе оның мүшелерінен сұрау жүргізу арқылы толтырылады.

Қатарапалық бақтардағы егістер тиісті дақылдың егістік алаңының қорытындысына және барлық егістік алаңының қорытындысына енгізіледі. Отамалы дақылдардың қатарапалықтарында жүргізілген егістері, сондай-ақ қайталаңған (аңыздық) егістер егістік алаңына кірмейді. Егістік алаңында баулар, жидектіктер, жасыл көгалдар, жолдар және ауыл шаруашылығы дақылдары егілмеген басқа аландар есепке алынбайды.

"Дәнді (күрішті қоспағанда) және бұршақты дақылдар" жолы бойынша дән түрінде пайдалануға арналған сақталып қалған күздік (бидай, қара бидай, арпа, тритикале) және есепті жылы егілген астық түрінде қолдануға арналған жаздық дәнді және дәнді бұршақты дақылдар (бидай, арпа, қара бидай, сұлы, тритикале, масақтылар қоспасы,

жүгері (маис), тары, қаракұмық, күріш, қонақ жүгері және басқалар, дәнді бұршақтылар) егісі енгізіледі. Басқа мақсаттарға (көк азыққа, сұрлемге, пішенге) арналған дәнді дақылдар бұл жолға енгізілмейді.

"Дәнді (күрішті қоспағанда) және бұршақты дақылдар" деген жолдан есепті жылы егілген сақталған күздік дәнді дақылдардың және түрлері бойынша жаздық дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар егістіктер белгіленеді (бидай, жүгері (маис), арпа, қара бидай , сұлы, қонақ жүгері, тары, қаракұмық, тритикале (бидай-қара бидай буданы), масақтылар қоспасы, жасыл ірі бұршақ көкөністер (жана піскен (одан үрмебұршақты, асбұршақты бөліп шығару), кептірілген бұршақты көкөністер (одан үрмебұршақты, ноқатты, жасымақты, асбұршақты бөліп шығару).

"Жүгері (маис)" деген жолда сұрлем мен жасыл азыққа пайдаланылатын сүтті-балауыз және балауызданып піскендерді алып тастағанда, толық піскен жүгерінің дәні көрсетіледі. Бұл дақылдар азық дақылдары бойынша көрсетіледі.

"Майлы дақылдар" жолы бойынша майлы дақылдарға арналған егістердің жалпы алаңы көрсетіледі.

"Майлы дақылдар" жолынан шашақты зығырдың, қышаның, күздік және жаздық рапстың, күздік және жаздық қышабастың, күнбағыстың, мақсары, соя бұршақтарының , жер жаңғағының тұқымдары және басқа да тұқымдарға арналған егіс алаңдары көрсетіледі.

Күнбағыстың сұрлемге арналған егістері кірмейді және жемдік дақылдар бойынша көрсетіледі.

"Ақталмаған күріш" деген жолда күріш егістігіне арналған жер алаңы көрсетіледі.

"Көкөністер және бақша дақылдары, тамыр жемістілер және түйнек жемістілер" деген жолда көкөністер және бақша дақылдары, тамыр жемістілер және түйнек жемістілерге арналған жалпы егіс алаңдары көрсетіледі.

"Көкөністер және бақша дақылдары, тамыр жемістілер және түйнек жемістілер" деген жолынан қырыққабат, бұрыш, қияр, баялды, қызанақ, асқабақ, кәді, асханалық сәбіз, сарымсақ, басты пияз, шомыр, шалғам, асханалық қызылشا, бақша дақылдары, картоп, қант қызылшасы, саңырауқұлақ және өзге де көкөністерге арналған егіс алаңдары көрсетіледі.

"Темекі" деген жолда темекі егісінің алаңы көрсетіледі.

"Тұқымнан тазаланған немесе тазаланбаған мақта" деген жолда көлеңкелеу үшін жағалай отырғызылған тұт ағашының жолақтары, жеке тұрған ағаштардың көлеңкелік алаңын қоса алғанда мақта егісінің барлық нақты алаңы көрсетіледі.

"Азықтық дақылдар" деген жолда барлық азықтық дақылдардың егістері көрсетіледі.

"Азықтық дақылдар" деген жолдан азықтық тамыржемісті, азықтық бақша (азықтық асқабақ, азықтық қарбыз және азықтық кәділер), азықтық дәнді (одан судан шөбін бөліп шығару) және дәнді бұршақты, сұрлемге арналған азық (жүгерісіз), азықтық

жүгері, пішендіктер (бір жылдық және көп жылдық шөптерді бөліп шығару) және басқа да дақылдардың егістері көрсетіледі.

"Гүлдер" деген жолда ашық жерде өсірілетін гүл егістері аландары бойынша деректер көрсетіледі.

II бөлімнің В кіші бөлімінде көпжылдық дақылдар: жұзімдіктер, алма, алмұрт, өрік, шие, шабдалы, қара өрік (одан шомыртты бөліп шығару), жеміс және жидектер (соның ішінде таңқурай, қой бұлдірген (құлпынай), қарақат және басқалары) жаңғақтар және басқа да көпжылдық дақылдар егістерінің аландары бойынша деректер толтырылады.

ШФҚ бойынша егістік аландары туралы деректер үй жанындағы телімді есепке алмағандағы жерді қамтиды.

24. "Шаруашылықтың жеке меншігі болып табылатын мал (басы)" II бөлімінде мал басы, құстар және өзге де ауылшаруашылығы жануарлары туралы деректер көрсетіледі

ШФҚ аралау, ШФҚ басшысына сауал салуды жүргізу және малдарды тірі күйінде қайта есептеу, мал фермада (үй ауласында) болған кезінде жүргізіледі. Егер нақты есептеуді жүзеге асыру мүмкін болмаған жағдайда мал басы туралы деректер ауыл шаруашылығы малдары басының нақты саны туралы осы ШФҚ иесіне сауал салуды жүргізу арқылы жазылады. Малды есепке алу күнтізбелік жылдың 1 қантарындағы және 1 шілдесіндегі жағдай бойынша жүргізіледі.

ШФҚ бойынша малдың жалпы санына сол немесе басқа шаруашылықтың қызметкерінің жеке меншігіне жататын үй шаруашылықтары бойынша нақтыланған мал басы кірмейді.

Мұндай мал болған жағдайда ШФҚ басшысы жергілікті атқарушы органның маманына отарында малы бар азаматтардың тізімін беру керек. Бұл мал үй шаруашылықтары бойынша халықтың малы ретінде жазылады.

Әр ШФҚ бойынша малдардың жайылымда және өрісте не болмаса басқа шаруашылықтың қарауында жүргеніне қарамастан, ШФҚ иелігіндегі барлық мал көрсетіледі.

Егер ШФҚ малды үй шаруашылықтарында өсіруге (бордақылауға) беретіндігі анықталған болса, онда мұндай санының үй шаруашылықтары бойынша есепке кірмегенін анықтау қажет.

Осындай фактілер анықталған жағдайда жергілікті атқарушы органның малдың есебін жүргізуші маманы үй шаруашылықтарын тіркеу жазбаларына езгерістер енгізеді, яғни бұл малды үй шаруашылықтарынан алып тастайды.

Бұл жағдайда тағы да бір рет сол мал санының ШФҚ бойынша енгізілгенін тексеру керек.

Егер ШФҚ-да шарт бойынша бордақылауға қойылған мал болса мұндай малдың саны туралы мәлімет тіркеу жазбаларында жазылмайды.

25. III "Күнтізбелік жылдың 1 қаңтарына ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға және мал ұстауға арналған құрылыштар, басқа да құрылыштар" бөлімінде жарықтандыруы, арнайы жабдығы, температуралық режимді ұстап тұратын желдеткіші бар жерасты және жерусті күрделі құрылыштары және имараттары бойынша ақпарат көрсетіледі.

Құрылыштар бойынша көрсеткіштер НҚЖ негізінде, осы Әдіснамаға 7-қосымшаға сәйкес енгізіледі.

"Ауыл шаруашылығы өнімдерін ұстауға арналған құрылыштар" - құрылыштың түрі, әрбір құрылыштың түрі бойынша олардың саны және сыйымдылығы көрсетіледі.

Ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға арналған құрылыштар мен ғимараттардың сыйымдылығы қойманың сақтау орнының немесе ғимараттың пайдалы көлемін өнімнің 1 текше метрінің орташа салмағына көбейту арқылы есептеледі.

"Ауыл шаруашылығы малдарын ұстауға арналған құрылыштар" - құрылыштың түрі көрсетіледі, құрылыштың түрі бойынша олардың саны және мал орындарының саны көрсетіледі. Әртүрлі малдарды бірге ұстауға арналған құрылыштарға мал орнының саны қойылмайды.

"Өсіруге арналған жылжайлар" - жабық жерде көкөністер, гүлдер мен басқа да дақылдарды өсіруге арналған алаңдар бойынша деректер көрсетіледі. Алаң шаршы метрмен көрсетіледі.

Дәптерлерде жазылған барлық деректер (мәліметтер) ЭӘШБЕА БҚ-ға үш жұмыс күнінің ішінде, ал ШФҚ басшысы жүгінген кезде – өтініш жасаған күні енгізілуі тиіс.

Әр шаруашылық бойынша есепке
алуды жүргізу және тіркеу
жазбаларын жүргізуді
ұйымдастыру нысандары
бойынша статистикалық
әдіснамаға 1-қосымша

Приложение 1 к Статистической
методологии по ведению
похозяйственного учета и форм
организации ведения
регистрационных записей

Нысан Форма
_____ облыстың, ауданының атауы / наименование области,
района
_____ кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы
/
наименование поселка, села, сельского округа

**ҮЙ ШАРУАШЫЛЫҚТАРЫН ЕСЕПКЕ АЛУ № ____ ДӘПТЕРІ ТЕТРАДЬ УЧЕТА
ДОМАШНИХ ХОЗЯЙСТВ № ____ 2021 – 2025 жылдарға арналған на 2021-2025 годы**

Үй шаруашылығының дербес шоты _____
Лицевой счет домашнего хозяйства
Мекенжайдың тіркеу коды (МТК коды)/ Регистрационный код адреса (код РКА)
үйдін/дома

. пэтердін/квартиры

.

Мекенжайы:/ Адрес: _____

көшесі/ улица, үйдің №/ дом№ _____ пэтердің №/ кв. № _____

Телефон _____

I Үй шаруашылығы мүшелерінің тізімі/Список членов домашнего хозяйства

1	Үй шаруашылығы мүшесінің реттік нөмірі / Порядковый номер члена домашнего хозяйства	01	02	03	04	05
2	ЖСН / ИИН					
3	Тегі/ Фамилия					
4	Аты/ Имя					
5	Әкесінің аты/ Отчество					
6	Жынысы (ер - 1, әйел - 2) / Пол (муж.- 1, жен.- 2)					
7	Бірінші жазылған үй шаруашылығы мүшесіне қатынасы / Отношение к члену домашнего хозяйства, записанному первым	1 бірінші жазылған адам – 1, әйелі/куйеуі – 2, қызы/ұлы – 3, анасы/әкесі – 4, апасы/қарындасы/ағасы (інісі) – 5, жұбайының (зайыбының) ата-анасы – 6, келіні/женгесі/абысыны/куйеу баласы – 7, әжесі/атасы – 8, немересі – 9, туыстықтың басқа дәрежесі, жекжаттық – 10, туыс емес – 11 лицо, записанное первым – 1, жена/муж - 2, дочь/сын - 3, мать/отец - 4, сестра/брать - 5, родители супруга(и) - 6, невеста/сноха/зять - 7, бабушка/дедушка - 8, внучка/внук - 9, другая степень родства/ свойства - 10, не родственник - 11				
8	Ұлты/ Национальность					
9	Окига күнін түзу / рождения					
10	Көрсету көрек / керек	қайтыс болу / смерти				
11	Указать даты	келу / прибыл				
12	событий	кету / выбыл				
13	Осы елді мекенде уақытша тұрады/ Временно проживает в данном населенном пункте					
	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтың шегінен тыс уақытша					

14	кетуі туралы белгі/ Отметка о выбытии временно проживающих за пределы поселка, села, сельского округа						
15	Білім денгейі Уровень образование	2021 жыл / год					
		2022 жыл / год					
		2023 жыл / год					
		2024 жыл / год					
		2025 жыл / год					
17	Жұмыспен қамтылу жағдайы Положение в занятости	2021 жыл / год					
		2022 жыл / год					
		2023 жыл / год					
		2024 жыл / год					
		2025 жыл / год					
<p>мектепке дейінгі - 1, бастауыш - 2, негізгі орта - 3, жалпы орта - 4, бастауыш кәсіптік - 5, орта кәсіптік (арнайы)- 6, аяқталмаған жоғары - 7, жоғары - 8, бастауыш білімі жоқ - 9, сауатсыздар -0</p> <p>дошкольное - 1, начальное - 2, основное среднее - 3, общее среднее - 4, начальное профессиональное - 5, среднее профессиональное (специальное) - 6, незаконченное высшее - 7, высшее - 8, нет начального - 9,</p> <p>неграмотные - 0</p>							
<p>жалдану бойынша жұмыс істеуші -1, жұмыс беруші – 2, жеке негізде жұмыспен қамтылған - 3, жеке қосалқы шаруашылықта өнімді сату (айырбастау) үшін өндірумен айналысатын жұмыспен қамтылған - 4, өндірістік кооператив мүшесі - 5, отбасылық кәсіпорынның (шаруашылықтың) енбекақы төленбейтін жұмыскері – 6, жұмыссыз – 7, жұмыс күші құрамына кірмейтін адам – 8</p> <p>работающий по найму -1, работодатель – 2, занятый на индивидуальной основе -3, занятый в личном подсобном хозяйстве производством продукции для продажи (обмена) - 4, член производственного кооператива - 5, неоплачиваемый работник семейного предприятия (хозяйства) – 6, безработный – 7, лицо, не входящее в состав рабочей силы – 8</p>							
	Күнкөрістің негізгі қаражат көзі / Источники средств к существова нию	2021 жыл / год					
		2022 жыл / год					
		2023 жыл / год					
		2024 жыл / год					

	2025 жыл / год				
<p>жалдамалы жұмыстан табыс - 1, өз бетінше жұмыспен қамтылудан түскен табыс - 2, ауылшаруашылық өнімдерін сатудан түскен табыс - 3, оқушыларға арналған стипендиялар - 4, жасы бойынша зейнетақы - 5, мемлекеттік жәрдемақылар және басқа да әлеуметтік көмек түрлері - 6, туыстар мен таныстардан материалдық көмек - 7, меншіктен түскен табыс - 8, біреудің асырауындағы адам – 9, өзге – 10</p> <p>доход от работ по найму - 1, доход от самостоятельной занятости - 2, доход от продажи сельхозпродукции - 3, стипендии для учащихся - 4, пенсии по возрасту - 5, государственные пособия и другие виды социальной помощи - 6, материальная помощь от родственников и знакомых - 7, доход от собственности - 8, иждивенец – 9, прочие - 10</p>					

II. Тұрғын үй жағдайлары/ Жилищные условия

Үйдің сәйкестендіру коды / Идентификационный код дома _____

Пәтердің сәйкестендіру коды / Идентификационный код квартиры _____

		2021 жыл / год	2022 жыл / год	2023 жыл / год	2024 жыл / год	2025 жыл / год
1	Тұрғын үйдің(пәтердің)типі Тип жилого дома(квартиры)	бір пәтерлі (жеке)/ одноквартирный индивидуальный дом) екі пәтерлі/ двухквартирный үш пәтерлі/ трехквартирный төрт пәтерлі /четырехквартирный бес пәтерлі / пятиквартирный алты және одан көп пәтерлі / шести и более квартирный	(			
	Тұрғын үй (пәтер)/ жилой дом(квартира) а)	тұру үшін жарамды/ пригодный для проживания ескірген/ ветхий апатты/ аварийный бос немесе иесіз/ пустующий или бесхозный				
		істен шыққан (ай, жыл)/ дата выбытия (месяц, год)				
		тозуы бойын ша / по ветхост и				
		дүлей апат /				

			стихий ноe бедстви е				
2	Тұрғын үйдің (пәтердің) жағдайы Ситуация жилого дома(квартиры)	Істен шыққан үй (пәтер) / Дом (квартир а) выбыл(а)	басқа себептеп бойын ша / по другим причинам				
		істен шығу себебі/ причины выбытия	авариял ылығы бойын ша / по аварийности				
			тастап кеткен / брошен (a)				
			тұрғын үйден тұрғын емеске қайта жабдық талған / переоб орудова но из жилого в нежило й				
3	Тұрғын үйдің(пәтердің) меншік түрі / В и д собственности жилого дома (квартиры)	жеке / частная мемлекеттік / государственная ведомстволық /ведомственная қызметтік / служебная меншіктің басқа тұрлері / другая форма собственности					
4	Алаң мөлшері шаршы м / Размер площади, в кв. м	жалпы алаңы/ общая площадь тұрғын аланы/ жилая площадь					
5	Бөлме саны / Количество комнат						
		электр / электричество үйдегі су күбыры/ водопровод в доме					

	сүмен жабдық тау / водоснабжение	үй сыртындағы су күбыры/ водопровод вне дома кұдықпен, колонкамен немесе басқалар/ колодец, колонка или др. .					
	кәріз/ канализация	ауыз суын жеткізу/ доставка питьевой воды орталық / центральная басқа/прочая					
		орталықтан жылтыту/ центральное отопление					
			қатты жанармаймен / на твердом топливе				
			сұйық жанармаймен / на жидкотопливом				
			газбен / на газу				
			электротопливом / от электричества				
		басқа/ прочее					
	жылтыту / отопление	Дербес жылтыту (жеек кондырығылардан, қазндықтардан жылтыту) / автономная отопление (от инд. установок)	пеш / печное				
	жылтыту / отопление	жанартылатын энергия көздерінен / от возобновляемых источников энергии	күн сәулесінің энергиясы / энергия солнечного излучения				
			жел энергиясы / энергия ветра				
			органикалық қалдықтардан отыны /топливо из органических отходов				
		стационарлық ванна немесе себезгі/ стационарнаяванна или душ					
	ыстық сумен жабдық тау /	орталық/ центральное					

	горячее водоснабжение	жеке су ысытқыштан / от индивидуальных водонагревателей					
	газ /газ	желілік газ (табиги)/ газ сетевой (природный)					
		сұйық газ (баллондағы, газгольдерде.) / газ сжиженный (в баллонах, газгольдерах)					
еденүсті электр плитасымен/ электроплита напольная							
			2021 жыл / год	2022 жыл / год	2023 жыл / год	2024 жыл / год	2025 жыл / год
7	Сыртқы қабыргалардың материалдары/ Материалы наружных стен						
8	1-Кірпіш, тас / Кирпич, камень, 2-Ірі панельді / Крупнопанельный, 3-Қаңқа-панельді / Каркасно – панельный, 4-Көлемді-блокты / Объемно-блочный, 5-Ірі блокты / Крупноблочный, 6-Ағаш, шпалдар / Дерево, шпалы, 7-Монолитті бетон (темір бетон) / Монолитный бетон (железобетон), 8-Ұяшықты бетон / Ячеистый бетон, 9-Саман / Саман, 10-Қаңқа-қамысты / Каркасно-камышитовый, 11-Басқа қабырға материалдары / Другие стенные материалы						
8	Пайдалануға берілген жылы / Год ввода в эксплуатацию						

III. Жеке меншіктегі және пайдаланудағы жерлер / Земля, находящаяся в личной собственности и пользовании

№		2021 жыл / год	2022 жыл / год	2023 жыл / год	2024 жыл / год	2025 жыл / год
1	A . 1 қантарғажәне 1 шілдеге жеке меншікке жататын барлық жер, шаршы м. Всего земли, находящейся в личной собственности и на 1 января и на 1 июля, в кв. м.					
2	оның ішінде: / в том числе:					
2	құрылым үшін / под постройками					
	ауыл шаруашылығ					

3	ы жерлері үшін п о д сельскохозяйс твенными угодьями					
	оның ішінде: / в том числе:					
4	егістіктер / паши					
5	көпжылдық екпе ағаштар / многолетние насаждения					
6	тыңайған жерлер / залежь					
7	жайылымдар / пастбища					
8	табиғи пішенндіктер / сенокосы					
9	өзге де жерлер / прочие земли					
10	Б. 1 шілдеге, басқа да жер иелерінен қолданысқа алынған барлық жер, шаршы м. Б. Всего земли, взятой в пользование у других землевладель цев на 1 июля , в кв. м.					
	оның ішінде: / в том числе:					
11	егістіктер / паши					
12	жайылымдар / пастбища					
13	табиғи пішенндіктер / сенокосы					

Егістіктердің барлық алаңынан (4 және 11 жолдардың соммасынан): / Из общей площади паши (из суммы строк 4 и 11):

	В. 1 шілдедегі барлық егістік алаңы, шаршы м. / В. Посевная площадь всего на 1 июля, в кв. м.				
	оның ішінде: / в том числе:				
15	Дәнді (күрішті қоспағанда) және бұршақты дақылдар / Зерновые (за исключением риса) и бобовые культуры				
	оның ішінде: / в том числе:				
16	күздік қатты бидай / пшеница твердая озимая				
17	жаздық қатты бидай / пшеница твердая яровая				
18	күшті күздік жұмсақ бидай / пшеница мягкая озимая сильная				
19	күздік жұмсақ бидай / пшеница мягкая озимая				
20	жаздық жұмсақ бидай / пшеница мягкая яровая				
21	күшті жаздық бидай / пшеница яровая сильная				

22	жүгері (маис) /кукуруза (маис)				
23	күздік арпа / ячмень озимый				
24	жаздық арпа / ячмень яровой				
25	күздік қара бидай / рожь озимая				
26	жаздық қара бидай / рожь яровая				
27	сұлы / овес				
28	қонақ жүгері / сорго (джугара)				
29	тары / просо				
30	қаракүмық / гречиха				
31	күздік тритикале (бидай-қара бидай буданы) / тритикале (пшенично-ржаной гибрид) озимый				
32	жаздық тритикале (бидай-қара бидай буданы) / тритикале (пшенично-ржаной гибрид) яровой				
33	масақтылар қоспасы / смесь колосовых				
34	жасыл ірібұршақ көкөністер (жана піскен) / овощи бобовые зеленые (свежие)				

	одан: / из них:				
35	жасыл урмебұршак (жана піскен) / фасоль зеленая (свежая)				
36	жасыл асбұршак (жана піскен) / горох зеленый (свежий)				
№		2021 жыл / год	2022 жыл / год	2023 жыл / год	2024 жыл / год
37	кептірілген бұршақты көкөністер / овощи бобовые сушеные				
38	одан: / из них:				
38	кептірілген урмебұршак / фасоль сушеная				
39	кептірілген нокат (түрік асбұршагы) / нут (турецкий горох), сушеный				
40	кептірілген жасымық / чечевица сушеная				
41	кептірілген асбұршақ / горох сушеный				
42	басқа топтамаларға енгізілмеген, өзге де дәнді дақылдар / культуры зерновые прочие, не включенные в другие группировки				

	Майлы дақылдар / Масличные культуры				
43	оның ішінде: / в том числе:				
44	шашақты зығырдың тұқымдары / семена льна-кудряша				
45	қ ы ш а тұқымдары / семена горчицы				
46	күздік рапс тұқымдары / семена рапса озимого				
47	жаздық рапс (кольза) тұқымдары / семена рапса ярового(кольза)				
48	күздік қышабас тұқымдары / семена сурепки озимой				
49	жаздық қышабастың тұқымдары / семена сурепки яровой				
50	күнбағыстың тұқымдары / семена подсолнечник а				
51	максары тұқымдары / семена сафлора				
52	с о я бүршақтары / бобы соевые				
	жержанғагы, қабығымен /				

53	орехи земляные, нелущеные				
54	басқа топтамаларға енгізілмеген майлы тұқымдар / семена масличные не включенные в другие группировки				
55	Ақталмаған күріш / Рис, необрушенны й				
56	Көкөністер және бақша дақылдары, тамыр жемістілер және түйнек жемістілер / Овощи и бахчевые, корнеплоды и клубнеплоды				
	оның ішінде: / в том числе:				
57	қояншөп / спаржа				
58	қырыққабат / капуста				
	одан: / из них:				
59	қауданды қырыққабат / капуста кочанная				
60	тұсті қырыққабат / капуста цветная				
61	брокколи / брокколи				
62	салат / салат				
63	рауғаш / ревень				
64	қымыздық / шавель				

65	аскек / укроп				
66	жапырақты ақжелкен / петрушка листовая				
67	өзге де жапырақты немесе сабақты көкөністер / овощи листовые или черенковые прочие				
68	бაқша дақылдар / бахчевые культуры				
	оның ішінде: / в том числе:				
69	қарбыздар / арбузы				
70	қауындар / дыни				
71	бұрыштар / перцы				
72	а шық топырақтың қиярлары / огурцы открытого грунта				
73	баялдылар / баклажаны				
74	а шық топырақтың қызанақтары / помидоры открытого грунта				
75	асқабақ / тыква				
76	кәділер / кабачки				
77	табақша аскабактар / патиссоны				
	басқа топтамаларға енгізілмеген				

78	жемісті-кекен істі дақылдар / культуры плодово-овощ ные, не включенные в другие группировки				
79	асханалық сәбіз / морковь столовая				
80	сарымсақ / чеснок				
81	басты пияз / лук репчатый				
82	себілетін пияз / лук-севок				
83	батун пиязы / лук-батун				
84	өзге де пияз текті көкөністер / овощи луковичные прочие				
№		2021 жыл / год	2022 жыл / год	2023 жыл / год	2024 жыл / год
85	тамырлы балдыркөк / сельдерей корневой				
86	шомыр / редис				
87	шалғам / редька				
88	асханалық қызылша / свекла столовая				
89	ақжелкек. / хрен				
	тамыр-жеміст ілер, түйнек немесе бадана (құрамында крахмал немесе инулин жоғары емес)				

90	өзге де / корнеплоды, клубни или луковицы (без высокого содержания крахмала или инулина) прочие				
91	картоп / картофель				
92	қаңт қызылшасы / свекла сахарная				
93	санырауқұлақ тар / грибы				
94	басқа топтамаларға енгізілмеген, жана піскен көкөністер / овощи свежие не включенные в другие группировки				
95	Темекі / Табак				
96	Тұқымнан тазаланған немесе тазаланбаған мақта / Хлопок, очищенный или не очищенный от семян				
97	Азықтық дақылдар / Культуры кормовые				
	оның ішінде:/ в том числе:				
98	азықтық тамыр жемісті дақылдар / культуры кормовые корнеплодные				

99	азықтық бақша дақылдары / культуры кормовые бахчевые			
100	азықтық дәнді дақылдар / культуры кормовые зерновые			
	одан: / из них:			
101	сұдан шөбі / суданская трава			
102	азықтық дәнді бұршақ дақылдары / культуры кормовые зернобобовые			
103	сүрлемге арналған азық дақылдары (/ жүгерісіз) / культуры кормовые на силос (без кукурузы)			
104	азықтық жүгері / кукуруза на корм			
105	егістікте өсірілген шөптерден өнім (жаздық себкен) / продукция из трав, выращенных на пашне (яровой сев)			
	одан: / из них:			
106	егістікте өсірілген бір жылдық шөптерден өнім / продукция из однолетних			

	трав, выращенных на пашне				
107	егістікте өсірілген көп жылдық шөптерден өнім / продукция из многолетних трав, выращенных на пашне				
	одан: / из них:				
108	жоңышқа тұқымдары / семена люцерны				
109	өзге де азықтық дақылдар / культуры кормовые прочие				
110	өткен жылдары себілген көпжылдық шөптің шабылатын алқабы / укосная площадь многолетних трав посева прошлых лет				
111	Гүлдер / Цветы				
Көпжылдық екпе ағаштарының барлық алаңынан (5-жолдан):/ Из общей площади многолетних насаждений (из строки 5):					
112	Г. Көп жылғы дақылдар/Г. Культуры многолетние				
	оның ішінде: / в том числе:				
113	жүзім / виноград				
114	алмалар / яблоки				

115	алмұрттар / груши					
116	өрік / абрикосы					
117	шие / вишня					
118	шабдалы / персики					
119	қара өрік / сливы					
	одан: / из них:					
120	шомырт / терн					
121	өзге де шекілдеуікті және дәнекті жемістер / плоды семечковые и косточковые прочие					
	одан: / из них:					
122	долана / боярышник					
123	итмұрын / шиповник					
124	ыргай / ирга					
125	Жемістер және жидектер / Ягоды и плоды					
	оның ішінде: / в том числе:					
126	таңқурай / малина					
127	қой бұлдірген (құлпынай) / земляника (клубника)					
128	қарақат / смородина					
129	қарлыған / крыжовник					
№		2021 жыл / год	2022 жыл / год	2023 жыл / год	2024 жыл / год	2025 жыл / год
	басқа топтамаларға енгізілмеген,					

130	<p>жемістер және жидектер / ягоды и плоды, не включенные в другие группировки</p>				
131	<p>Жаңғақтар / Орехи</p>				

IV. Шаруашылықтың жеке меншігі болыш табылатын мал (басы)/Скот, фактически находящийся в хозяйстве (голов)

3	сүтті табынның бұқалары / быки-производители молочного стада						
4	Өзге де ірі қара мал мен енекелеп, тірі / Скот крупный рогатый прочий и буйволы, живые						
	оның ішінде: / в том числе:						
5	етті табынның сиырлары / коровы мясного стада						
6	етті табынның бұқалары / быки-производители мясного стада						
7	өгіздер / волы						
	Сүтті-е тті						

	табынн ың ірі қара малы, тірі / Скот крупны й рогаты й молочн о-мясно го стада , живой						
8	оның ішінде: / в том числе:						
9	сүтті-ет т і табынн ың сиырла ры / коровы молочн ого-мяс ного стада						
10	сүтті-ет т і табынн ың бұқалар ы / быки-п роизвод ители молочн ого-мяс ного стада						
11	Қойлар тірі,бас / Овцы живые, голов						
	оның ішінде: / в том числе:						

	о г о разведе ния							
46	торда өсірілет ін қара кузен / норка клеточн о г о разведе ния							
47	Балық және басқа с у жануар ларын аулау, кг / Улов рыбы и других водных животн ых, кг							

**V. 1 қантарға ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға және малдарды ұстауға арналған
құрылыштар, басқа да құрылыштар/ Постройки для хранения сельскохозяйственной
продукции и содержания скота, другие постройки на 1 января**

№	Атауы/ Наименован ие	өлшем бірліктері/ единицы измерения	2021 жыл / год	2022 жыл / год	2023 жыл / год	2024жыл / год	2025жыл / год
Ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға арналған құрылыштар/Постройки для хранения сельскохозяйственной продукции							
1		бірлік / единиц					
		сыйымдылы ғы, центнер / вместимост ь центнер					
2							
		бірлік / единиц					
		сыйымдылы ғы, центнер / вместимост ь центнер					

		бірлік / единиц				
3		сыйымдылығы, центнер / вместимость центнер				
4		бірлік / единиц				
		сыйымдылығы, центнер / вместимость центнер				
5		бірлік / единиц				
		сыйымдылығы, центнер / вместимость центнер				

Ауыл шаруашылығы мадарын ұстауга арналған құрылыштар/Постройки для содержания сельскохозяйственных животных

		бірлік / единиц				
6		м а л орнының саны / число скотомест				
7		бірлік / единиц				
		м а л орнының саны / число скотомест				
8		бірлік / единиц				
		м а л орнының саны/ число скотомест				
9		бірлік / единиц				
		м а л орнының саны / число скотомест				
		бірлік / единиц				

10		м а л орнының саны/ число скотомест					
Өсіруге арналған жылдыжайлар/Теплицы для выращивания							
11	көкөністер / овощей	шаршы м. / кв. метры					
12	гүлдер / цветов	шаршы м. / кв. метры					
13	өзге / прочие	шаршы м. / кв. метры					

Эр шаруашылық бойынша есепке
алуды жүргізу және тіркеу
жазбаларын жүргізуді
ұйымдастыру нысандары
бойынша статистикалық
әдіснамаға
2-қосымша

Приложение 2 к Статистической
методологии по ведению
похозяйственного учета и форм
организации ведения
регистрационных записей

Нысан Форма
облыстың, ауданының атауы / наименование области,
района
кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы
/
наименование поселка, села, сельского округа

Шаруа немесе фермер қожалықтарының 2021–2025 жылдарға арналған № ____ есепке алу
дәптері Тетрадь учета крестьянских или фермерских хозяйств № ____ на 2021–2025 годы

Бизнес-сәйкестендіру нөмірі (БСН) / Жеке сәйкестендіру нөмірі (ЖСН)

--	--	--	--	--	--	--	--

Бизнес идентификационный номер (БИН) / Индивидуальный идентификационный
номер (ИИН)

Шаруа немесе фермер қожалығының атауы _____

Наименование крестьянского или фермерского хозяйства
Шаруа немесе фермер қожалығының нақты мекенжайы _____

Фактический адрес крестьянского или фермерского хозяйства

I. 1 қантарға кенттік, ауылдық округ аумағының шегінде және оның шегінен тыс жалға
берілген (жалға алынған), шаруа немесе фермер қожалығының пайдалануындағы жерлер /

Земля, находящаяся в пользовании крестьянского или фермерского хозяйства, сданная (взята) в аренду в пределах и вне пределов поселкового, сельского округа на 1 января

№		2021 жыл / год	2022 жыл / год	2023 жыл / год	2024 жыл / год	2025 жыл / год
1	А. 1 қантарға және 1 шілдеге жеке меншікке жататын, барлық жер, га(0,1-ге дейінгі дәлдікпен)/ А. Всего земли, находящейся в личной собственности и на 1 января на 1 июля, га (с точностью до 0,1)					
	оның ішінде: / в том числе:					
2	құрылым үшін / под постройками					
3	ауыл шаруашылығы жерлері үшін / под сельскохозяйс- твенными угодьями					
	оның ішінде: / в том числе:					
4	егістіктер / паши					
5	көпжылдық екпе ағашта / многолетние насаждения					
6	тыңайған жерлер / залежь					
7	жайылымдар / пастбища					
8	табиғи пішендіктер / сенокосы					

9	өзге де жерлер / прочие земли				
10	жалға берілген жерлер (3- жолдан) / сдано в аренду земли (из строки 3)				
11	жалға алынған жерлер(3- жолдан) / взято в аренду земли (из строки 3)				
12	Б. 1 шілдеге егістік аланы, барлығы, га (0,1-ге дейінгі дәлдікпен) / Б. Посевная площадь всего на 1 июля, га (с точностью до 0,1)				
	оның ішінде / в том числе:				
13	Дәнді (күрішті қоспағанда) және бұршақты дақылдар / Зерновые (за исключением риса) и бобовые культуры				
	оның ішінде / в том числе:				
14	күздік қатты бидай / пшеница твёрдая озимая				
15	жаздық қатты бидай /				

	пшеница твердая яровая				
16	күшті күздік жұмсақ бидай / пшеница мягкая озимая сильная				
17	күздік жұмсақ бидай / пшеница мягкая озимая				
18	жаздық жұмсақ бидай / пшеница мягкая яровая				
19	күшті жаздық бидай / пшеница яровая сильная				
20	жүгері (маис) / кукуруза (маис)				
21	күздік арпа / ячмень озимый				
22	жаздық арпа / ячмень яровой				
23	күздік қара бидай / рожь озимая				
24	жаздық қара бидай / рожь яровая				
25	сүлү / овес				
26	қонақ жүгері / сорго(джугара)				
27	тары / просо				
28	қаракүмық / гречиха				
29	күздік тритикале (бидай-қара бидай буданы) / тритикале (				

	пшенично-ржаной гибрид) озимый				
30	жаздық тритикале (бидай-кара бидай буданы) / тритикале (пшенично-ржаной гибрид) яровой				
31	масақтылар қоспасы / смесь колосовых				
32	жасыл бұршақты көкөністер (жана піскен) / овощи бобовые зеленые (свежие)				
	одан: / из них:				
33	жасыл үрмебұршақ (жана піскен) / фасоль зеленая (свежая)				
34	жасыл асбұршақ (жана піскен) / горох зеленый (свежий)				
35	кептірілген бұршақты көкөністер / овощи бобовые сушеные				
№		2021 жыл / год	2022 жыл / год	2023 жыл / год	2024 жыл / год
	одан: / из них:				
36	кептірілген үрме бұршақ / фасоль сушеная				
	кептірілген ноқат (тұрік				

37	асбұршагы / нут (турецкий горох), сушеный				
38	кептірілген жасымық / чечевица сушеная				
39	кептірілген асбұршак / горох сушеный				
40	басқа топтамаларға енгізілмеген, өзге де дәнді дақылдар / культуры зерновые прочие, не включенные в другие группировки				
41	Майлы дақылдар / Масличные культуры				
	оның ішінде: / в том числе:				
42	шашақты зығырдың тұқымдары / семена льна-кудряша				
43	қыша тұқымдары / семена горчицы				
44	күздік рапс тұқымдары / семена рапса озимого				
45	жаздық рапс (кольза) тұқымдары / семена рапса ярового (кольза)				
	күздік қышабас тұқымдары /				

46	семена сурепки озимой				
47	жаздық қышабастың тұқымдары/ семена сурепки яровой				
48	күнбағыстың тұқымдары / семена подсолнечник а				
49	максары тұқымдары / семена сафлора				
50	с о я бүршақтары / бобы соевые				
51	жержанғасы, қабығымен / орехи земляные, нелущеные				
52	б а с қ а топтамаларға енгізілмеген м а й л ы тұқымдар / семена масличные не включенные в другие группировки				
53	Акталмаған күріш / Рис, необрушенны й				
54	Көкөністер және бақша дақылдары, т а м ы р жемістілер және түйнек жемістілер / Овощи и бахчевые, корнеплоды и клубнеплоды				

	оның ішінде: / в том числе:				
55	қояншөп / спаржа				
56	қырыққабат / капуста				
	одан: / из них:				
57	қауданды қырыққабат / капуста кочанная				
58	түсті қырыққабаты / капуста цветная				
59	брокколи / брокколи				
60	салат / салат				
61	рауғаш / ревень				
62	қымыздық / щавель				
63	аскөк / укроп				
64	жапыракты ақжелкен / петрушка листовая				
65	өзге де жапыракты немесе сабакты көкөністер / овощи листовые или черенковые прочие				
66	бакша дақылдары / бахчевые культуры				
	оның ішінде: / в том числе:				
67	қарбыздар / арбузы				
68	қауындар / дыни				
69	бұрыштар / перцы				

	а шық топырақтың қиярлары / огурцы открытого грунта				
70					
71	баялдылар / баклажаны				
72	а шық топырақтың қызанақтары / помидоры открытого грунта				
73	асқабақ / тыква				
74	кәділер / кабачки				
75	табақша асқабақтар / патиссоны				
76	басқа топтамаларға енгізілмеген жемісті-көкөн істі дақылдар / культуры плодово-овош ные, не включенные в другие группировки				
77	асханалық сәбіз / морковь столовая				
78	сарымсақ / чеснок				
79	басты пияз / лук репчатый				
80	себілетін пияз / лук-севок				
81	батун пиязы / лук-батун				
82	өзге де пияз тек ті көкөністер / овощи луковичные прочие				

83	тамырлы балдыркөк / сельдерей корневой					
84	шомыр / редис					
№		2021 жыл / год	2022 жыл / год	2023 жыл / год	2024 жыл / год	2025 жыл / год
85	шалғам / редька					
86	асханалық қызылша / свекла столовая					
87	ақжелкек / хрен					
88	тамыр-жеміст ілер, түйнек немесе бадана (курамында крахмал немесе инулин жоғары емес) өзге де / корнеплоды, клубни или луковицы (без высокого содержания крахмала или инулина) прочие					
89	картоп / картофель					
90	қант қызылшасы / свекла сахарная					
91	саңырауқұлак тар / грибы					
92	басқа тонтамаларға енгізілмеген, жаңа піскен көкөністер / овощи свежие н е включенные в другие группировки					

93	Темекі / Табак				
94	Тұқымнан тазаланған немесе тазаланбаған мақта / Хлопок, очищенный или не очищенный от семян				
95	Азықтық дақылдар / Культуры кормовые				
	оның ішінде: / в том числе:				
96	азықтық тамыр жемісті дақылдар / культуры кормовые корнеплодные				
97	азықтық бақша дақылдары / культуры кормовые бахчевые				
98	азықтық дәнді дақылдар / культуры кормовые зерновые				
	одан/ из них				
99	судан шөбі / трава суданская				
100	азықтық дәнді бұршақ дақылдары / культуры кормовые зернобобовые				
101	сүрлемге арналған азық дақылдары (жүгерісіз) / культуры				

	кормовые на силос (без кукурузы)				
102	азықтық жүгері / кукуруза на корм				
103	егістікте өсірілген шөптерден өнім (жаздық себкен) / продукция из трав, выращенных на пашне (яровой сев)				
	одан: / из них:				
104	егістікте өсірілген бір жылдық шөптерден өнім / перодукция из однолетних трав, выращенных на пашне				
105	егістікте өсірілген көп жылдық шөптерден өнім / продукция из многолетних трав, выращенных на пашне				
	одан: /из них				
106	жонышқа түкымдары / семена люцерны				
107	өзге де азықтық дақылдар / культуры кормовые прочие				
	өкен жылдары				

	себілген көпжылдық шөптің шабылатын алқабы / укосная площадь многолетних трав посева прошлых лет				
108					
109	Гүлдер / Цветы				
110	Көпжылдық екпе агаштарының барлық алаңынан (5- жолдан): / Из общей площади многолетних насаждений (из строки 5):				
	В. Көп жылғы дақылдар / В. Культуры многолетние				
	оның ішінде:/ в том числе:				
111	жұзім / виноград				
112	алмалар / яблоки				
113	алмұрттар / груши				
114	өрік / абрикосы				
115	шие / вишня				
116	шабдалы / персики				
117	қара өрік / сливы				
	одан: / из них:				
118	шомырт / терн				
119	өзге де шекілдеуікті және дәнекті жемістер / плоды				

	семечковые и косточковые прочие			
	одан: / из них:			
120	долана / боярышник			
121	итмұрын / шиповник			
122	ыргай / ирга			
123	Жемістер және жидектер / Ягоды и плоды			
	оның ішінде: / из них:			
124	танқурай / малина			
125	қой бүлдірген (құлпынай) / земляника (клубника)			
126	каракат / смородина			
127	қарлыған / крыжовник			
128	басқа топтамаларға енгізілмеген, жемістер және жидектер / ягоды и плоды, не включенные в другие группировки			
129	Жаңғақтар / Орехи			

П. Шаруашылықтың жеке меншігі болып табылатын мал (басы) / Скот, являющийся личной собственностью хозяйства (голов)

	/ в том числе:								
9	сүтті-етті табынның сырлары / коровы молочногомясного стада								
10	сүтті-етті табынның бұқалары / быки-производители молочногомясного стада								
11	Қойлар тірі, барлығы / Овцы живые, голов								
	оның ішінде: / в том числе:								
12	саулық қойлар / овцематки								
13	кошқарлар / бараны - производители								
14	Ешкілөр, тірі / Козы								

47	жануар ларын аулау, кг / Улов рыбы и других водных животн ых, кг						
----	---	--	--	--	--	--	--

**III. 1 қантарыға ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға және малдарды ұстауға арналған
құрылыштар, басқа да құрылыштар / Постройки для хранения сельскохозяйственной
продукции и содержания скота, другие постройки на 1 января**

№ р/с	Атауы / Наименован ие	өлшем бірлігі / единицы измерения	2021 жыл / год	2022 жыл / год	2023 жыл / год	2024 жыл / год	2025 жыл / год
Ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға арналған құрылыштар / Постройки для хранения сельскохозяйственной продукции							
1		бірлік / единиц					
	1	сыйымдылы ғы, т / вместимост ь, т					
2		бірлік / единиц					
	2	сыйымдылы ғы, т / вместимост ь, т					
3		бірлік / единиц					
	3	сыйымдылы ғы, т / вместимост ь, т					
4		бірлік / единиц					
	4	сыйымдылы ғы, т / вместимост ь, т					
Ауыл шаруашылығы малдарын ұстауға арналған құрылыш / Постройки для содержания сельскохозяйственных животных							
		бірлік / единиц					

5		м а л орнының саны / число скотомест					
6		бірлік / единиц					
7		м а л орнының саны / число скотомест					
8		бірлік / единиц					
		м а л орнының саны / число скотомест					

Өсіруге арналған жылдыжайлар / Типлицы для выращивания

9	көкөністер / овощей	шаршы м. / кв.м					
10	гүлдер / цветов	шаршы м./ кв.м					
11	саңырауқұл ақтар/ грибов	шаршы м./ кв.м					
12	өзге / прочие	шаршы м./ кв.м					

Әр шаруашылық бойынша
есепке алуды жүргізу және
тіркеу жазбаларын жүргізу ді
ұйымдастыру нысандары
бойынша статистикалық
әдіснамаға
2-1-қосымша

Әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерін нақтылау бойынша өтініштер журналы

№	Отініш берілген күн	Отініш берушінің тегі , аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда)	Отініш беру себебі өзгеретін деректердің атауы, жазумен)	(Саны (үйдін, жердін, егістіктердің алаңы, мал, құс басы және тағы да басқа)	ЭӘШБЕА БҚ-ға түзету енгізілген күні	Әкімдіктің лауазымды адамының қолы
1						

2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							

Эр шаруашылық бойынша
 есепке алууды жүргізу және
 тіркеу жазбаларын
 жүргізуді ұйымдастыру
 нысандары бойынша
 статистикалық әдіснамаға
 3-қосымша

Ұлттар жіктеуіші

Код	Ұлт атауы	Код	Ұлт атауы	Код	Ұлт атауы	Код	Ұлт атауы
001	Орыстар	044	Карелдер	084	Нивхтер	156	Аугандар
002	Украиндер	045	Комилер	085	Ұльта (Ороктар)	157	Белуджи-ле р
003	Белорустар	046	Марийлер	086	Орочтар	158	Болгарлар
004	Өзбектер	047	Мордвалар	087	Саамдар	159	Венгрлер
005	Казактар	048	Осетиндер	088	Селькуптер	160	Вьетнам-да р
006	Грузиндер	049	Татарлар	089	Тофалар	161	Голланд-тар
007	Әзіrbайжан дар	050	Тувалар	090	Үдэгейлер	162	Гректер
008	Литвалықта р	051	Удмурттар	091	Ульчалар	163	Дүнгендер
009	Молдаванда р	052	Шешендер	092	Чувандар	164	Үндістан мен Пәкістан халықтары
010	Латыштар	053	Чуваштар	093	Эвендер	165	Испандар
011	Қыргыздар	054	Саха (Якуттер)	094	Эндер	166	Итальян-дар
012	Тәжіктер	055	Адыгейлер	095	Эскимос-та р	167	Қытайлар

013	Армяндар	056	Алтайлықтар	096	Юкагирлер	168	Кәрістер
014	Түркімендер	057	Еврейлер	100	Абазиндер	169	Кубалықтар
015	Эстондар	058	Қарашибайлар	101	Венесілер	170	Күрттер
016	Абхаздар	059	Хакастар	102	Гагауздар	171	Немістер
017	Балкарлар	060	Черкестер	103	Тау еврейлері	172	Парсылар
018	Башқұрттар	061	Коми-пермяктар	104	Грузин еврейлері	173	Поляктар
019	Буряттар	062	Ливтер	105	Орта Азия еврейлері	174	Румындар
021	Аварлар	063	Талыштар	106	Ижорлар	175	Сербтер
022	Агулер	071	Долғандар	107	Караимдар	176	Словактар
023	Даргиндер	072	Коряктар	108	Қырым-шактар	177	Түріктер
024	Құмықтар	073	Мансылар	109	Қырым татарлары	178	Ұйғырлар
025	Лактар	074	Ненцтер	110	Таттар	179	Финдер
026	Лезгиндер	075	Хантылар	112	Удиндер	180	Француздар
027	Ногайлар	076	Чукчалар	113	Сығандар	181	Халха-Монголдар
028	Рутулдар	077	Эвенкілер	114	Шорлар	182	Хорваттар
029	Табасаранда	078	Алеуттер	150	Австриялықтар	183	Чехтар
030	Цахурлар	079	Ительмендер	151	Албандар	184	Жапондар
040	Ингуштер	080	Кеттер	152	Америкалықтар	185	Датчандықтар
041	Кабардиндер	081	Нанайлар	153	Ағылшындар	186	Монголдар
042	Қалмақтар	082	Нганасандар	154	Арабтар	190	Ұлтын көрсетпегендер
043	Қаракалпактар	083	Негидалдықтар	155	Ассирийлер	199	Басқа ұлттар

Әр шаруашылық бойынша
есепке алуды жүргізу және
тіркеу жазбаларын
жүргізуі ұйымдастыру
нысандары бойынша
статистикалық әдіснамаға
4-қосымша

Білім деңгейінің анықтамалығы

Код	Білім деңгейі	Білім ұйымдарын бітірді немесе оқиды
-----	---------------	--------------------------------------

1	мектепке дейінгі	Мектепте оқытуға мектепалды дайындықты бітірді
2	бастауыш	<p>Бастауыш жалпы білім беретін мектепті бітірді</p> <p>1972 жылы және одан үш жылдық бастауыш жалпы білім беретін мектептің 3 сыныбын бітірді</p> <p>1972/73-1988/89 оку жылдарында 4-сыныптан кеткен</p> <p>Кез келген жылы 5-7 сыныптан кеткен</p>
13	негізгі орта	<p>Кез келген жылы 4-6-сыныпты бітірді</p> <p>1962 жылы және кейін 7 сынып бітірді</p> <p>1990 жылы және кейін 8 сынып бітірді</p> <p>1961 жылы және одан бұрын толық емес орта мектепті (жеті жылдық) немесе 7-сыныпты бітірді</p> <p>1963-1989 жылдары сегіз жылдық мектепті немесе 8-сыныпты бітірді</p> <p>1990-1992 жылдары тоғыз жылдық мектепті немесе 9-сыныпты бітірді</p> <p>1993 жылы және одан кейін негізгі жалпы білім беретін мектепті бітірді</p> <p>5-9 сыныптарда оқиды</p> <p>10-11 (12) сыныптарда оқиды</p> <p>Жалпы орта білімі бар адамдардан басқа бастауыш кәсіптік білім беру үйимында оқиды</p> <p>1961-63 оку жылдары және одан бұрын 8-сыныптан кеткен</p> <p>1988-90 оку жылдары және одан бұрын 9-сыныптан кеткен</p> <p>10-11(12) сыныптан кеткен</p> <p>Жалпы орта білімі бар адамдардан басқа бастауыш кәсіптік білім үйимынан кеткен</p>
4	жалпы орта білім	Жалпы білім беретін мектептің, лицейдің, гимназияның және дарынды балаларға арналған

		мамандандырылған мектептердің және басқалардың 10-11 сыныптарын бітірген.
5	бастауыш кәсіптік білім	Бастауыш кәсіптік білім беретін үйымды бітірген (кәсіптік училище, кәсіптік лицей-ұздіксіз білім беру орталығы, техникалық мектеп (тау-кен – механикалық, тенізжолы, орман-техникалық және т.б.) жұмысшы мамандығын алған адамдар, сондай-ақ кәсіптік-техникалық училищені (КТУ) немесе техникалық училищені бітірген. Бұдан басқа кәсіптік-техникалық оку орнын бітіріп, мамандығымен қатар орта білімі туралы аттестат және орта білім деңгейінде мамандық алған адамдарға "Жалпы орта" деген белгі қойылады, ал басқа адамдарға осы оку орнына түскенге дейінгі алған білім деңгейі қойылады
6	орта кәсіптік (арнайы) білім	Жалпы орта білім бермейтін оку орнындарын (мысалы, қолөнерлік, салалық кәсіптік училище (СКУ), фабрика-зауыттық оқыту мектебі (ФЗОМ), фабрика-зауыттық шәкірттік мектебі (ФЗШМ), оку-курстық комбинаты, оқыту-өндірістік орталығы, қайта даярлау және біліктілігін арттыру курстары, оку орындары жанындағы дайындық курстары және соған ұқсас) аяқтаған, осы оку орнына түскенге дейінгі алған білімі белгіленеді
7	аяқталмаған жоғары білім	мәдениет және өнер саласындағы техникум, училище және колледж бітірген ЖОО-да оқиды және оку мерзімінің жартысын немесе жартысынан көбін өткен ЖОО-да бір және одан көп жыл оқыған, аяқталмаған жоғары білімі туралы анықтамасы бар ЖОО-да оку мерзімінің жартысынан аз уақытын оқығандар, ЖОО-ға түскенге дейін алған білім деңгейінің коды қойылады, яғни "орта арнаулы" немесе "жалпы орта"

8	жоғары білім	ЖОО аяқтаған: академия, университет, институт және оған тенестірілген (консерватория, жоғары мектеп, жоғары әскери училище)
9	бастауыш білімі жок	<p>Бастауыш жалпы білім беретін мектепті бітірмеген</p> <p>1,2 сыныпты бітірген</p> <p>1972 жылы және одан кейін үш жылдық бастауыш жалпы білім беретін мектептің 3 сыныбын бітірді</p> <p>1-4 сыныптарда оқиды</p> <p>Кез келген жылы 1-3 сыныптан кеткен</p> <p>1971/72 жылдары және одан ерте, 1989/90 оку жылдары және одан кейін 4-сыныптан кеткен</p> <p>Мектепте оқымаған бірақ оқу және жазу білмейтіндер</p>
0	сауатсыздар	оку және жазу білмейтіндер
		<p>Әр шаруашылық бойынша есепке алууды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснамага 5-қосымша</p>

Жұмыспен қамтылу жағдайының тізбесі

Код	Жұмыспен қамтылу жағдайы*	Анықтама
1	жалдану бойынша жұмыс істеуші	Ақшалай немесе заттай түрдегі ақы (сыйақы) төлемі үшін ауызша немесе жазбаша еңбек шарты (жалдану шарты) бойынша жұмыс істейтін жеке тұлға
2	жұмыс беруші	Өзінің меншікті экономикалық кәсіпорнын басқаратын немесе қандай да бір экономикалық қызмет түрінде тәуелсіз кәсіпкерлік қызметпен айналысадын және тұрақты түрде бір немесе бірнеше жалдамалы қызметкерлерді жалдайтын жеке тұлға.
		Өзінің меншікті экономикалық кәсіпорнын басқаратын немесе қандай да бір экономикалық қызмет түрінде тәуелсіз

3	жеке негізде жұмыс істеуші	кәсіпкерлік қызметпен айналысатын және тұрақты түрде жалдамалы қызметкерлерді жалдамайтын жеке тұлға.	
4	жеке қосалқы шаруашылықта өнімді сату (айырбастау) үшін өндірумен айналысатын жұмыспен қамтылған	өзінің жеке қосалқы шаруашылықтарында өнімді сату (айырбастау) үшін өнім өндіруге байланысты ауылшаруашылығы (малға күтім көрсетуді қоса алғанда) қызметін жүзеге асыратын жеке тұлға	
5	өндірістік кооператив мүшесі	кәсіпкерлік қызметпен айналысатын, кооператив мүшесі болып табылатын жеке тұлға	
6	отбасылық кәсіпорынның шаруашылықтың) енбекақы толенбейтін жұмыскері	(туыс адамы басқаратын кәсіпорында (шаруашылықта) сыйақсызы жұмыс істейтін жеке тұлға	
7	жұмыссыз	жұмыссыз болған; жұмыс іздеумен белсенді айналысан;	жұмыска орналасу мүмкіндігі болса, жұмыска кірісуге дайын болған деген үш критерийге бір мезгілде сай келетін адам. Бұл ретте "жұмыссыз" деген ұғым, адамның мүлдем (тіпті апта ішінде бір сағат та) жұмыс істемегендігін білдіретінін ескеру кажет.
8	жұмыс күші құрамына кірмейтін, адам	Жұмыс күші құрамына кірмейтін адам-қарастырылып отырған есепті кезең ішінде 15 және одан жоғары жастағы келесі себептер бойынша белсенді болмаган: оку орнында болған (күндізгі оқу нысаны), үй міндеттерін аткарған, жасының үлкеюі (зейнеткерлікте болу), мүгедектік және басқа себептерді қоса алғанда жұмыспен қамтылған немесе жұмыссыз болып табылмайтын жеке тұлғалар.	

*1-6-кодтарда атап өтілген санаттар жұмыспен қамтылған халықта жатады.

Жеке қосалқы шаруашылықта (жеке аулада) өнімді тек өз тұтынуы үшін өндірумен айналысатын жұмыспен қамтылғандар жоғарыда аталған критерийлерге байланысты не жұмыссыздарға, не жұмыс күші құрамына кірмейтін адамдарға жатқызылуы тиіс.

Әр шаруашылық бойынша
есепке алуды жүргізу және
тіркеу жазбаларын
жүргізуі ұйымдастыру

нысандары бойынша
статистикалық әдіснамаға
6-қосымша

Күнкөрістің қаражат көздерінің тізбесі

Ескерту. 6-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы Басшысының 22.09.2022 № 29 (алғашкы ресми жарияланған күнінен кейін он күнтізбелік күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Код	Күнкөрістің қаражат көздері	Анықтама
1	жалдамалы жұмыстан түскен табыс	жалақы (айлықақы); жалақыға үстемеақы; ақшалай немесе заттай түрдегі көтермелеу төлемдерінің барлық түрлері; қаламақылар; сыйлықақылар; пайдадан түскен және еңбекке жарамсыздық парағы бойынша төлемакылар.
2	өз бетінше жұмыспен қамтылудан түскен табыс	өз бетінше жұмыспен қамтылған тұлғалардың жеке өзі үшін немесе олардың отбасының мүшелеріне қатысты алған табысы. Өз бетінше жұмыспен қамтылудан түскен табыска мүліктен пайыз, дивидендер түріндегі табыс, рента және жеке меншіктен түскен басқа да табыс түрлері, сондай-ак сыйлықтар және әлеуметтік көмек кірмейді.
3	ауылшаруашылық өнімдерін сатудан түскен табыс	жеке қосалқы шаруашылықтағы жұмыс (ауыл шаруашылығы өнімдерін сатудан түскен табыс) өсімдік шаруашылығының және мал шаруашылығының өндірілген өнімдерін сатудан алынатын табыс.
4	окушыларға арналған стипендиялар	тамақтануға, тұруға және оқу әдебиетін сатып алу шығыстарын ішінара өтеу үшін білім алушыға берілетін ақша сомасы.
5	жасы бойынша зейнетқақы	жасы бойынша: азаматтық зейнеткерлермен катар әлеуетті құрылымдар зейнеткерлері алатын сома.
		Жәрдемақы: облыстарда (республикалық маңызы бар қалада, астанада) белгіленген, орта есеппен жан басына шаккандағы айлық табысы кедейліктің шегінен төмен

6

мемлекеттік жәрдемақылар және басқа да әлеуметтік көмек түрлері

адамдарға (отбасыларға) мемлекет ұсынатын ақшалай түрдегі төлемакы

18 жасқа дейінгі балалары бар отбасыларға бала 1 жасқа толғанға дейін оның күтіміне байланысты, мүгедектігі бар баланы тәрбиелеп отырушыға жәрдемақы, сондай-ақ айлық табысы орта есеппен жан басына шаққанда облыстарда (республикалық маңызы бар қалада, астанада) белгіленген азық-түлік қоржыны құнынан төмен аз қамтылған отбасыларға мемлекет ұсынатын жәрдемақылар.

мүгедектік туындаған, асыраушысынан айырылған кезде және жасына байланысты азаматтарға бюджет қаражаты есебінен жүзеге асырылатын ақшалай төлемақылар.

жәрдемақы алуға құқығы бар азаматтарға жәрдемақының өзге де түрлеріне қарамастан төленетін ақшалай төлемақылар.

үйінде тәрбиеленетін және оқытын мүгедектігі бар балаларды материалдық қамтамасыз ету төлемақылары; азаматтарды жерлеуге берілетін жәрдемақы; экологиялық апат аймағында тұруына жатуына байланысты біржолғы өтемақылық төлемақылар; саяси күғын-сүргін күрбандарына және басқаларына ақшалай өтемақылар.

жергілікті бюджеттерден жұмыс орны бойынша және баска қаржыландыру көздерінен (әкімдіктерден, ардагерлер кеңесінен және өзгелері) заттай түрдегі біржолғы төлемақылар.

7

туыстар мен таныстардан материалдық көмек

туыстарынан немесе жақындарынан материалдық көмек: үй шаруашылықтарының туыстарынан және достарынан алған трансфертері

жеке меншіктен табыс, дивидендтер, сыйлықақылар: үйді, пәтерді, саяжайды және жер участекелерін сатудан түскен

		табыстар, саяжайды бұзудан түскен төлемақылар және өзгелері
		көлік құралдарын, киім-кешекті, зергерлік бұйымдарды және өзгелерді сатудан түскен табыс.
8	меншіктен түскен табыс	бағалы қағаздардан немесе акциялардан дивидендтер, ақшалай салымдар бойынша пайыздар, авторлық қаламақылар.
		тұрғын үйді, сонымен қатар тұрғын емес (өндірістік) үй-жайларды: гараждар, қойма үй-жайларын жалға беруден түскен пайда мен шығындар.
		жерді, ауылшаруашылық техникасын жалға беруден алынатын сома.
9	біреудің асырауындағы адам	басқа тұлғалар тарапынан ұзақ немесе үнемі материалдық немесе ақшалай қамтамасыз етілетін адамдар.
10	өзге де	<p>өзге де:</p> <p>үй шаруашылықтарының:</p> <p>тамактануға (толық немесе ішінара);</p> <p>коғамдық көлікпен жол журуғе;</p> <p>автомобильмен қалааралық, теміржол, әуе, теніз және өзен жолаушылар көлігімен жол журуғе;</p> <p>демалыс үйлеріне, санаторийлерге, балаларға арналған демалыс лагерлеріне жолдамаларға;</p> <p>дәрі-дәрмектерге;</p> <p>тісті протездеуді қоса алғанда, медициналық қызмет көрсетуге;</p> <p>мектепке дейінгі мекемелерде балаларды ұстауға, балаларды оқытуға;</p> <p>кәсіптік білім алуға;</p> <p>мәдени-спорттық іс-шараларға;</p> <p>тұрғын үйге, отынға ақы төлеуге;</p> <p>мал, жемшеп сатып алуға;</p> <p>арнаулы киімге, киіндіруге алған женілдіктерінің;</p> <p>дотацияларының және женілдіктерінің сомасы;</p> <p>дотациялардың және женілдіктердің басқа да түрлері.</p> <p>коммуналдық қызметтерге жұмсалатын шығыстары осы</p>

	мақсаттарға арналған жол берілетін шекті үлесінен асатын аз камтылған отбасыларға ақшалай төлемекі немесе олардың дербес шоттарына ақшалай қаржының аударымдары түрінде мемлекеттің беретін көмегі.
	неке бұзылғанда жұбайының көмегіне мұқтаж кәмелетке толмаған балаларды, ата-аналарды асырауға алынған сомалар.
	жогарыда аталмаған табыстар.

Эр шаруашылық бойынша
 есепке алууды жүргізу және
 тіркеу жазбаларын
 жүргізуі үйімдастыру
 нысандары бойынша
 статистикалық әдіснамага
 7-қосымша

Негізгі қорлар жіктеуіші

НҚЖ бойынша код	Көрсеткіштің атаяу
122.916000	Астық-тұқым қоймалары (жемшөп қоймаларын қоса алғанда) – астықты сактауға арналған ғимарат немесе құрылыш
оның ішінде:	
122.916001	Астық қоймалары
122.916002	Тұқым қоймалары
122.916003	Жемшөп қоймалары
122.915100	Көкөніс-картоп қоймалары - картоп, түйнек жемістілер, қырыққабат және пиязды жаңа піскен күйінде сактауға арналған ғимарат немесе құрылыш
оның ішінде:	
122.915101	Көкөніс қоймалары
122.915102	Картоп қоймалары
122.915200	Тамыр-жемістілер қоймалары (мал азығы үшін)
122.915300	Жеміс қоймалары (жеміс-жидек қоймаларын қоса)
оның ішінде:	
122.915301	Жеміс-жидек қоймалары
122.915399	Өзге де жеміс сактау қоймалары
122.126004	Минералды тыңайтқыштарды, улы химикаттарды сактауға арналған қоймалар
122.911000	Жылыжайлар
оның ішінде:	
122.911004	Көкөніс өсіруге арналған жылыжайлар
122.911005	Гүл өсіруге арналған жылыжайлар

122.919099	Өзге де құрылыштар
122.914001	Ірі қара мал ұстаяға арналған қоралар
122.914002	Шошқаларды ұстаяға арналған қоралар
122.914003	Қойларды ұстаяға арналған қоралар
122.914004	Жылқыларды ұстаяға арналған қоралар
122.914005	Түйелерді ұстаяға арналған қоралар
122.914006	Құс ұстаяға арналған қоралар (құс фабрикаларынан баска)
122.914007	Малдың бірнеше түрлерін ұстаяға арналған қоралар
122.914008	Өзге де мал түрлерін ұстаяға арналған қоралар

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК